D106

JONAS RUGIENIUS 2-1-70
19235 BEAVERLAND ST.
DETROIT, MICH. 48219

Lietuvos nacionalinė M.Mažvydo biblioteka

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEPHONE: LUdlow 5-9500

VOL. LIII Price 10 c. KETVIRTADIENIS, THURSDAY, BALANDŽIO-APRIL 3, 1969 Kaina 10 c. Nr. 79

ŽEMĖ LIETUVOJE

Vilnius, ok. Lietuva. —Maskvos Lietuvai apibrėžtas žemės plotas dabar yra 65,300 kvadratinių kilometrų arba 6 mil. 530 tūkstančių hektarų.

Maždaug 28.4 proc. to ploto (1966 metų lapkričio 1 d. duomenimis, kurie ir dabar tebėra beveik nepasikeitę), būtent, 1 mil. ir 861 tūkstantis hektarų yra miestai, keliai, valstybiniai miškai ir kiti valstybės priklausomybėj laikomi plotai. Likusieji 4 milijonai ir 669 tūkstančiai hektarų yra paskirti žemės ūkiui. Šis plotas yra padalytas kolchozams, sovchozams ir "sklypininkams", tai yra, žemės ūkio ir iš dalies pramonės darbininkų bei tarnautojų šeimoms.

6 proc. tenka — privačiam ūkiui

Kolchozams tos žemės yra pavesta 2 milijonai 922 tūkstančiai ha., arba beveik 63 proc. visos žemės ūkiui naudojamos žemės. Sovchozai tos žemės valdo 1 milioną ir 466 tūkstančius ha, arba per 31 proc. Asmeniniam naudojimui yra išskirstyta 281 tūkstantis ha. Taigi, vadinamąjam socialistiniam ūkiui atiduota 94 proc. žemės ploto, o "privatininkiškam" tik 6 proc.

Bet ir šiame plote nemaža dalis yra ūkiui netikusios ar dėl kitų priežasčių nenaudojamos žemės (keliai, pastatai, kiemai, gatvės, aikštės...). Kolchozuose gamybai nenaudojamos žemės 27 proc., sovchozuose 26, bet sklypeliuose — tik 3 procentai. Tad naudmenų (ariamos žemės su pievomis, ganyklomis ir sodais) lieka: kolchozuose 2 mil. 131 tūkstančiai ha, sovchozuose 1 mil. 211 tūkst. ha, o sklypeliuose — 272 tūkstančiai ha. Naudmenų santykis tarp kolchozų-sovchozų ir sklypelių — 92.2 ir 7.8 proc.

Kaip paskirstyta ariamoji žemė

Reikšmingiausias yra ariamos žemės pasiskirstymas. Iš viso ariamos žemės skaičiuojama 2 mil. 505 tūkst. ha., tai yra kone 500 tūkst. ha mažiau, kaip 1939-40 metais. Kolchozuose ariamos žemės 1 mil. 551 tūkst. ha, sovchozuose 732 tūkstančiai, o sklypeliuose — 222 tūkstančiai. Nuošimčiais — kolchozai-sovchozai turi 91.14 proc. ariamos žemės, o sklypininkai — 8.86 proc. O apytikriai, bet vaizdingiau galima skaičiuoti, kad šalia maždaug kiekvienų 10 ha dvaro dirvų, yra beveik 1 ha kumetyno daržų...

1519 kolchozų Lietuvoje

Kolchozų Lietuvoj dabar 1519, o sovchozų — 310. Jie nevienodi, bet apskaičiavus vidurkį, jie štai koki atrodo:

Kolchozas — 1404 ha naudmenų, iš jų 1022 ariamos žemės. Sovchozas atitinkamai turi 2777 ir 1894 ha. Kolchozas apima vidutiniškai 171 kiemą, o dirba jame (neskaitant administracijos) 215 žmonių. Įsidėmėtina, kad tik iš maždaug ketvirtadalio kiemų kolchoze dirba po du žmones, o iš visų kitų tik po vieną. Tokia pati dirbančiųjų proporcija buvo ir 1960 metais, ir 1955-tais. Bet nuo 1955 metų (per 11 metų) kolchozininkų keimų sumažėjo visu šimtu tūkstančių: buvo 360,200, o liko tik 260,200. Ir dirbančių kolchozuose iš beveik 450 tūkstančių liko tik 326 tūkstančiai. Į sovchozus pateko apie 83 tūkstančius (nes sovchozų vietoj 87 dabar 310, prisidėjo 223, kai kolchozų per tą patį laiką sumažėjo 265-kiais). Apie 41.000, matyti, pabėgo į miestus, o iš tengal ir visokias tolimas "komunizmo statybas"...

Vienam kolchozininkų kiemui tenka dirbti-prižiūrėti apie 8 ha kolchozinės žemės, iš to 6 ha dirvų.

Sovchoze vidutiniškai dirba 327 darbininkai ir 29 administracijos pareigūnai. Žemės dirbti darbininkui sovchoze tenka vidutiniškai maždaug tiek pat, kiek kolchozininkų kiemui.

(Elta)

Laisvosios Kinijos prez. Tšiang kai šek su žmona

D. D. Eisenhoweris palaidotas

Dalyvavo prez. Nixonas ir b. prez. Johnsonas

ABILENE, Kansas. — B. prezidentas D. D. Eisenhoweris, jo palaikus atvežus iš Washingtono, vakar palaidotas kriptoje, po jo paties pastatyta "Apmąstymų koplyčia" Abilene miestely, Kansas valst.

Į laidotuves, b. prezidento, generolo vaikystės dienų pamėgtoje ivetoje, atvyko prez. Nixonas su šeima ir buv. prezidentas L. B. Johnsonas. Be to, dalyvavo 500 kviestųjų svečių ir, policijos žiniomis, iki 100.000 žmonių, atvykusių, paskutinę pagarbą pareikšti, iš įvairių ivetų.

Pačios iškilmės vyko, palyginti, kukliai. Į "Apmąstymų koplyčią" tegalėjo patekti tik šeima, artimieji, draugai ir dabartinis ir buvęs prezidentai Nixonas su Johnsonu.

Apskaičiuojama, kad traukiniui su generolo — krašto pamėgto herojaus, palaikais vykus per kelias JAV valstijas, pakelui jį gerbė iki 100.000 gyventojų.

Komunistams Pekine susirinkus - viltys JAV-bėms, Maskvai gi - galimas lūžis

Kinijos kom. partijos suvažiavimas - pirmasis po 1958 m. - Mao padėtis nesusvyravusi, jo įpėdinis - Lin Piao - Washingtono politikai laukia suvažiavime išryškėsiant naujai politikai ir patys pradėjo santykių su Kinija peržiūrą - Maskvos sluoksniai nelaukia jokių staigmenų, nes kongreso uždavinys - patvirtinti Mao komunizmą Kinijoje.

Suvažiavimas, 9 metus pavėlavęs

HONG KONG. — Pekine balandžio 1 d. prasidėjęs 9-sis Kinijos kompartijos suvažiavimas yra pirmasis po 1958 m. Iš tikrųjų, jis turėjo įvykti prieš 9 metus. Pranešama, kad kelerius metus vykus valymams ir krašte pasireiškus neramumams, dabar sukviestas kongresas pasiryžęs pertvarkyti organizacinę partijos sąrangą. Netenka abejoti, kad suvažiavimo pirmininku išrinktas Mao Tse-tungas (jis vadovauja net 176 asmenų kongreso prezidiumui) be kliūčių bus patvirtintas partijos vadovu. Laukiama, kad suvažiavimas Mao politiniu įpėdiniu išrinks ligšiolinį gynybos ministerį — Lin Piao.

Washingtonas suvažiavimu ypatingai domisi ir tikisi, kad jam po kelių dienų pasibaigus, atsiras sąlygos pradėti "esminį dialogą", pasitarimus bei ryšius tarp Kinijos ir JAV-bių. Tuo tarpu Maskvoje manoma, kad suvažiavimo tikslas — formaliai siekti lūžio, santykiuose su Sovietų Sąjunga, atsikratant maskvinio tipo komunizmo.

Treji valymų, pertvarkymų metai

Dabar vykstančiame suvažiavime bus išrinktas naujas partijos Centro komitetas bei priimta nauja konstitucija.

Partijos veikla buvo pairusi nuo 1966 m., Kinijoje įsigalėjus vad. Kultūros revoliucijai. Tuo metu buvo paleistas senasis partijos sekretoriatas ir įvyko partijos vadų valymai. Buvo pašalintas prezidentas Liu Šao-či ir partijos gen. sekretorius Teng Hsia-ping. Dabar gi, suvažiavimui susirinkus, Hong Konge manoma, kad į partijos vadovybę pateksią patikimi asmenys, kuriems nebegrės jokie valymai.

Naujos konstitucijos projekte numatytas Mao įpėdinis — aukščiau minėtas Lin Piao. Pats Mao konstitucijoje laikomas "Markso ir Lenino įpėdiniu" ir pripažįstama, kad jo dėka "komunizmas pasiekė aukščiausio laipsnio".

Ten pat įrašyti ir kaltinimai Sovietų Sąjungai ir JAV. Sovietai, tai, "revizionistinis kraštas, išdavęs komunizmo dėsnius", gi JAV-bės esančios "vadovaujančiu imperialistiniu kraštu".

"Vieningumo, laimėjimo suvažiavimas"

PEKINAS. — Kinijos radijas suvažiavimą laiko nepaprastu įvykiu. Dalyviams renkantis mieste buvo girdėti muzika ir būgnų garsai. Pačią pirmąją dieną Mao pasakęs "svarbią kalbą", gi Lin Piao — pateikęs "politinį pranešimą". Ką jie pasakė, pradžioje buvo nutylėta.

Radijas skelbė, kad "Kultūros revoliucija" šiam suvažiavimui sudariusi "politines, ideologines sąlygas" ir, kad daugiau kaip 1.500 delegatų sąskrydį žymėjusios "vieningumo, laimėjimo" nuotaikos. Esą, visai partijos istorijai jis turėsiąs žymių padarinių.

Washingtonas laukia "naujos kinų politikos" gairių

WASHINGTON. — JAV vyriausybė, su dėmesiu sekdama Kinijos partinio suvažiavimo eigą, tikisi, kad turėsianti paaiškėti "naujos politikos" kryptis, kad įsivyrausianti labiau pastovi padėtis ir, kad tai įgalins pradėti "esminį dialogą" su JAV vyriausybe.

Kaip nurodo NYT, dabar vykstąs suvažiavimas sutampa su JAV saugumo tarybos, patarėjui prof. Kissingeriui vadovaujant, pradėtąja politikos su Kinija peržiūra. Numatoma, kad mėnesiui praslinkus toji "peržiūra" būsianti baigta.

Politiniai sluoksniai Washingtone teigia, kad Pekino kongreso išdavos turės, žymia dalimi, paveikti ir numatomų naujų politinių gairių, santykiuose su kinais, pasiūlymus.

Šiuo metu dėl būsimų santykių aiškinamasi su trimis žinybomis: valstybės, gynybos ir iždo departamentais.

Nelauktina žymių pasikeitimų ateityje

JAV vyriausybė šiuo metu svarsto kelias galimas santykių pagerinimo su Pekinu priemones. Viena jų, tai JAV piliečių kelionių į Kiniją palengvinimas, kita — prekybos varžtų atpalaidojimas.

Tuo tarpu, kai kurie liberalai senate bei akademiniai sluoksniai yra pasiūlę (pv. sen. Kennedy) plėsti dar gilesnius ryšius, įskaitant ir konsulatų atidarymą.

Maskva įsitikinusi būsimu "lūžiu"

MASKVA. — Kinijos reikalų žinovai Sovietų Sąjungoje įsitikinę, kad Mao sukvietęs suvažiavimą, siekdamas "formaliai nutraukti" ryšius su sovietinio tipo komunizmu ir jį paleisti naująja, Mao "sukirpimo" kinų ideologija. Teigiama, kad Mao nutaręs savo "mintis" iškelti aukščiau Markso ar Lenino mokslo...

"Komunist" žurnale ir kitur skelbiama, kad suvažiavimas nepateiksiąs jokių staigmenų, nes jo paskirtis — tik patvirtinti Mao politinę kryptį ar programą ir ji, teigia "Komunist", neturinti "nieko bendro su mokslišku komunizmu".

Rusai pripažįsta, kad Mao padėtis nėra susvyravusi, nes, priešingai, jis nebūtų sukvietęs kongreso. Vis dėlto, "Komunist" guodžiasi, kad Kinijoje esanti plataus masto opozicija, tačiau jai trūksta "stangrios organizacijos", dėl to, esą, sunku paveikiai pasipriešinti "Mao grupės vienvaldžiam vadovavimui".

Rusų tankai šv Vaclovo aikštėje Prahoje

Prahos politikai: kraštas ties katastrofa

Skelbia: krašte kilusi nauja krizė

PRAHA. — Čekoslovakijos kom. partijos prezidiumas vakar paskelbė, kad kilusi nauja krizė įstūmusi kraštą į "katastrofos" slenkstį. Skelbiama, kad būsią smarkiai baudžiami tie, kurie ateity pažeis santykius su Sovietų Sąjunga. Kviečiama atsikratyti "dešiniojo sparno oportunistinių ir antisocialistinių jėgų". Ypatingai atšriai pasisakyta prieš informacijos priemones, kaip spaudą ar radijus.

Prezidiumo rūstūs žodžiai viešai paskelbti, į kraštą atvykus sovietų gynybos ministeriui maršalui A. Grečkai ir užisenio reikalų min. pavaduotojui V. Semjonovui. Abiejų pareigūnų pasirodymas Prahoje verčia spėti, kad Maskva esanti nepatenkinta politine plėtra Čekoslovakijoje.

Spaudos laukia nauji suvaržymai

Partijos prezidiumas dar pažymėjo: numatyti nauji suvaržymai ypač spaudos ar radijų srity. Jie, šalia televizijos, kaltinami, sukurstę, kovo 28 d., visame krašte buvusias, prieš rusų okupantus nukreiptas, demonstracijas. Ypatingai puolami savaitiniai žurnalai "Zitrek", "Listy" ir "Reporter".

Maskvos spauda, puolusi čekų spaudą, nevengė kritikos ir televizijos adresu. "Komsomolskaja Pravda" dienraštis kaltino čekų televiziją, jai perdavus ledo ritulio varžybas Stockholme. Esą, kai rungtynėms pasibaigus buvo grojamas Sovietų Sąjungos himnas, tai čekų televizija trukdžiusi jį perduoti.

Įtampa ir krizė ir jų pavojai Maskvai

A. Grečkai atvykus į Čekoslovakiją, Prahos spauda nurodė, kad jo viešnagė turinti ryšio su keturių kraštų kariniais pratimais. Tačiau Maskvos spauda, paskelbusi apie Grečkos atvykimr, pratimų neminėjo.

Diplomatai Maskvoje mano, kad sovietams ypatingai rūpi kuo greičiau nugalėti naująją "Čekoslovakijos krizę". Tai siejama ir su įtampa ties Kinijos pasieniu. Manoma, kad jei įtampos nuotaikos santykiuose su Praha nebūtų sustabdytos, tai vėl neribotam laikui galėtų versti atidėti "pasaulinį" kom. partijų suvažiavimą, birželio 5 d. Maskvoje.

● **Sovietų karo laivai** šiomis dienomis buvo 600 m. į vakarus nuo Airijos parkaščių. Britų žiniomis, jie paidalino į dvi grupes. Vis nežinoma tikroji laivyno judėjimo paskirtis ir ar jie plauks į Tol. Rytų vandenis, ties Vladivostoku.

Rusų-kinų pasienis, kur nuo kovo m. pradžios vyko kruvini susidūrimai

Įvairios žinios

Didieji pradeda pasitarimus

Šiandien "4 didieji" tariasi New Yorke

J. TAUTOS. — Keturių didžiųjų valstybių, JAV, Sovietų Sąjungos, D. Britanijos ir Prancūzijos atstovai šiandien renkasi prancūzų misijoje J. Tautose ir pradės svarstyti Art. Rytų klausimus. Manoma, kad pasitarimams neturės įtakos balandžio 1 d. J. Tautų Saug. Taryboje priimtoji rezoliucija, kuria pasmerkti Izraelio veiksmai prieš Jordaną.

Keturių balsai pasidalino

S. Taryboje balsavus rezoliuciją, smerkiančią Izraelį, 11 narių (iš 15) pasisakė už ir keturi kraštai susilaikė: JAV, D. Britanija, Kolumbija ir Paragvajus. Pasisakiusių už rezoliuciją tarpe buvo sovietai ir prancūzai.

Numatoma, kad rezoliucija nepaveiks keturių pasitarimą, be to, ji vargiai palies ir Izraelio politinę kryptį. Izraelis teigia, kad jo puolimai, tai atkirtis arabų partizanų puolimams, o pati S. Taryba esanti "teisiniai ir politiniai subankrutavusi..."

● **Australijos nuostoliai Vietname** jau didesni už krašto patirtus nuostolius Korėjos karo metu. Vietname žuvo 267 australai ir buvo 1.213 sužeistų. Tuo tarpu Korėjoje buvo kritęs 261 australas ir sužeistų skaičius buvo pasiekęs 1.064.

● **"Der Spiegel"**, vokiečių "Time" tipo žurnalas, paskelbė: kancleris K. G. Kiesinger prez. Nixonui buvo pasiūlęs įvesti, tarp Bonnos ir Washingtono, specialų telefono laidą. Vad. "karštoji linija" ligšiol veikia tarp Washingtono B. Rūmų ir Maskvos ir Londono.

● **Prez. R. Nixonas,** po Eisenhowerio laidotuvių Abilene, Velykų šventėms išskrido į Floridą, Key Biscayne. Į Balt. Rūmus numato grįžti sekmadienį.

● **JAV ambasadorius** Sovietų Sąjungoje, Jacob Beam užvakar atvyko į Maskvą ir perėmė pareigas iš buv. ambasadoriaus L. Thompsono.

● **Varšuvoje** sudaužytos dvi vitrinos, buvusios ties kinų ambasada. Jose buvo Mao paveikslai.

KALENDORIUS

Balandžio 3 d.: **Didysis Ketvirtadienis.** Šv. Ričardas, šv. Fara, Vytesnis, Rimtautė.

Balandžio 4 d.: **Didysis Penktadienis.** Šv. Izidorius, šv. Aleta, Šilinis, Gerimanta.

ORAS

Oro biuras praneša: Chicagoje ir jos apylinkėse šiandien saulėta, šilčiau, temp. sieks 50 ir daugiau l. F., ryt — debesuota, šilčiau.

Saulė teka 5:31, leidžias 6:18.

Prancūzijos prezidentas gen. de Gaulle (kairėje), pats vyriausias iš užsienio svečių Eisenhowerio laidotuvėse, ilgiau už kitus kalbėjosi su prez. Nixonu B. Rūmuose.

Lin Piao, Kinijos gynybos ministeris. Numatoma, kad partinis suvažiavimas jį išrinks Mao tse-tungo politiniu įpėdiniu.

LIETUVOS VYČIŲ VEIKLA

Redaguoja Emilija Pakalniškienė. Rankraščius siųsti adresu: E. Pakalniškienė, 3948 S. Artesian Ave., Chicago, Ill. 60632
Telef. — FRontier 6-6489

MINĖJIMAS DETROITE

Detroito trys Lietuvos vyčių k-pos (Dievo Apvaizdos K-79, Šv. Antano K-102 ir Šv. Petro K-139) pagerbė šv. Kazimierą Mišiomis Dievo Apvaizdos bažnyčioje kovo 2 d. Kiekvienais metais ši šventė vyksta vis kitoje parapijoje. Šįmet buvo 79 kuopoje.

Nariai ir narės ėjo į bažnyčią su vėliavomis, vyčių chorui giedant A. Aleksio sukurtą vyčių himną. Mišias lietuvių kalba aukavo kun. Alfonsas Babonas, parapijos vikaras. Prie altoriaus buvo ir vietinės parapijos klebonas kun. Mykolas Kundrotas ir Šv. Antano parapijos klebonas kun. Valteris Stanevičius, buvęs organizacijos dvasios vadas. Buvo paminėtas dešimtmetis nuo 79-tos kuopos įkūrimo. Ši kuopa turi per du šimtu narių ir yra Amerikoje didžiausia.

Po Mišių visi vėl grįžo į parapijos salę pietų. Prie garbės stalo sėdėjo vakaro vedėjas Rapolas Valatka, kun. Mykolas Kundrotas, kun. Valteris Stanvečius, kunigas Alfonsas Babonas, 79 kuopos sukakties minėjimo pirmininkė Sophie Zager, 79 kuopos pirmininkas Frank Zager, 102 kuopos pirmininkė Grace Vakselis, 139 kuopos pirmininkė Stella Padolskis ir Juozas Chaps iš 79 kuopos.

Šią kuopą prieš 10 m. suorganizavo Rapolas Valatka ir Antanas Dainius, buvusiam centro valdybos pirmininkui Robert Boris iš 102 kuopos padedant. Pietus buvo pristatyti buvusieji pirmininkai: Antanas Dainius, Frank Zager, Juozas Kaslauskas, Galinskas, Juozas Chaps ir buvo paminėtas jau miręs Edvardas Martinaitis, už kurį visi pasimeldė.

Kun. Babonas gražiai kalbėjo apie Lietuvos patroną Šv. Kazimierą. Rapolas Valatka kalbėjo apie kuopos dešimtmečio veiklą. Paskui visi padainavo kun. Kundrotui "Ilgiausių metų", nes tą savaitę buvo jo gimtadienis. Dr. Vytautas Majauskas kalbėjo apie verbavimą naujų parapijonių. Jis yra naujos bažnyčios verbavimo pirmininkas.

Minėjimą baigiant, Dainius su sirinkusiems išaiškino reikšmę iškabintų eksponatų. Daugiau kaip 50 metų senumo Vytis kabo ant sienos Šv. Jurgio parapijos salėje. Didelis plakatas "Welcome Knights of Lithuania" prieš 10 metų buvo pakabintas virš įėjimo į Sheraton Cadillac viešbutį per vyčių seimą Detroite. Buvo ir paveikslų iš to seimo.

Pietuose dalyvavo apie 140 asmenų. Tai buvo paskutinis šv. Kazimiero minėjimas šioje bažnyčioje, nes ateinančiais metais Dievo Apvaizdos bažnyčia bus jau užmiestyje, Southfield (Mich.). Dabartinė bažnyčia bus nugriauta dėl statomo plento. Detroito arkivyskupas siūlė teritorinę parapiją, bet statymo komitetas su vyčiais priešakyje reikalavo lietuviškos parapijos ir, pagaliau, laimėjo.

Ateinančiais metais Šv. Antano kuopa suruoš minėjimą.

Dainius

ŠV. KAZIMIERO ŠVENTĖ CHICAGOJE

Kovo 2 dieną Aušros Vartų Dievo Motinos bažnyčioje, Chicagoje, buvo švenčiama šv. Kazimiero šventė. Organizuotai su vėliavomis vyčiai iš mokyklos patalpų laiptais lipo žemyn į bažnyčią. Eisenoje dalyvavo Don Varno bei Dariaus ir Girėno postų garbės sargyba. Šventėje dalyvavo daug Chicagos lietuvių. Vyskupas V. Brizgys atnašavo iškilmingas šv. Mišias. Jam asistavo buvęs Ill.-Ind. apygardos dvasios vadas kun. A. Zakarauskas ir dabartinis dvasios vadas kun. J. Savukynas.

Per Mišias giedojo vyčių choras. Vargonais grojo tos parapijos vargonininkas muz. J. Bertulis. Pamokslą sakė vyskupas V. Brizgys. Tokių minčių labai retai tegalima išgirsti iš sakyklos. Gaila, kad nebuvo įmanoma pasiklausyti pamokslo visiems Amerikoje gyvenantiems lietuviams. Bet tie, kurie negirdėjo, gali pasiskaityti "Draugo" kovo mėn. 4-tos dienos laidoje, kur jis atspausdintas pavadinimu. "Šv. Kazimieras ir mūsų laiko jaunimas".

Po mišių vyko pusryčiai parapijos salėje. Prie garbės stalo sėdėjo: "Vyčio" redaktorė I. Sankutė, centro valdybos iždininkė E. Zimmer, apygardos pirm. L. Paukšta, vyskupas V. Brizgys, dvasios vadas kun. J. Savukynas — tos šventės šeimininkas, St. Balzekas, kun. A. Zakarauskas ir centro valdybos revizijos komisijos narė E. Laurinaitė. Salėje prie atskirų stalų sėdėjo apie 150 žmonių. Jų tarpe buvo vyčių organizacijos garbės narys Leonardas Šimutis su ponia, dr. Jerome su ponia, vyčių draugas muzikas J. Bertulis ir kiti.

Pirmininkas L. Paukšta pakvietė buvusį apygardos dvasios vadą kun. Antaną Zakarauską pravesti maldą prieš pusryčius. Pagrindinis tai dienai kalbėtojas buvo St. Balzekas. Jis pasidžiaugė vyčių organizacijos veikla. Į trečią vyčių laipsnį buvo pakeltas L. Paukšta. Ženklelį jam prisegė vyskupas V. Brizgys. Apygardos pirmininkas L. Paukšta dėkojo visiems už gausų dalyvavimą šventėje.

E. P.

REMKIME KANKINIŲ KOPLYČIĄ

Lietuvių kankinių koplyčios Šv. Petro bazilikoje Romoje pašventinimas numatomas birželio 29-tą. Visi planai jau patvirtinti, ir darbas eina pirmyn. Iki šiol tam reikalui surinkta 46,717 dol., bet 24-rių tūkstančių dar reikia. Vyskupas Vincentas Brizgys yra statybos fondo komiteto pirmininkas. Būtų labai gražu, kad kiekvienas vytis prie to fondo prisidėtų. Jeigu esate linkęs aukoti tam reikalui, siųskite savo dalį (nesvarbu kokio dydžio) Lietuvių kankinių koplyčios komitetui, 2701 W. 68 St., Chicago, Ill. 60629. Kiekvienas centas bus naudingas.

T.

Buvęs gynybos sekret., dabartinis New Yorko bankininkas Thomas Gates prez. Nixono pakviestas į komisiją, kuri tirs galimumus, kad JAV armijoj panaikinti šaukimus, o viskas būtų remiamasi savanoriais.

WITH RICHARD NIXON IN 1969, IN WALTER REED HOSPITAL

Viena paskutiniųjų buvusio prez. Eisenhower nuotraukų, kur jis matyti su prez. Nixon Walter Reed ligoninėje.

MŪSŲ KOLONIJOSE

Gardner, Mass.

"Draugo" skaitytojai Juozas ir Bronė Bekeriai praneša, kad jų duktė Violeta Bekerytė susižiedavo su McNeil, jr., Peabody, Mass.

Violeta gimusi Vokietijoje, baigusi Gardner aukšt. mokyklą ir birželio mėn. baigs Jackson College of Tufts University, Medford, Mass. Ji ten yra aktyvi Newman Club narė. Būsimasis vyras yra baigęs Tufto universitetą ir dabar studijuoja Bostono universitete teisių mokslus. Vestuvės numatomos rugpiūčio 16 d.

Draugas

Violeta Bekerytė

Philadelphia, Pa.

— **Parengimai.** Mūsų klimatas žiemą — tai lyg ir stovėjimas ant žiemos ir pavasario ribos. Pats pavasaris, šiemet gerokai vėluojasi. Kolonijos lietuvių gyvenime pavasaris prasidėjo su Kaziuko muge ir dail. Vytauto Igno paveikslų paroda. Pavasario sieloje nuotaikas philadelphiečiams paliko kun. dr. Viktoro Gidžiūno, OFM, rekolekcijos Šv. Andriejaus parapijos bažnyčioje. Kad ir labai ribotą trijų vakarų laiką pamokslininkas skyrė pasimetimui lais vėse išsklaidyti ir mūsų pareigoms Tvėrėjui, tėvynei ir katalikų Bažnyčiai priminti.

— **L. Bendruomenės Phila. apylinkės metinis susirinkimas,** įvykęs kovo 23 d., praėjo pavasariškose nuotaikose. Valdyba patiekė susirinkimo dalyviams net 12 spausdintų puslapių apyskaitą, tuo išjungdama iš darbotvarkės pranešimus ir apyskaitas žodžiu. Valdybos vardu susirinkimą pradėjęs vicepirmininkas Jonas Skladaitis, kalbėjo — duokime naują tvarką, naują stilių mūsų susirinkimams. Susirinkusiems kooperuojant, naujasis stilius įgalino susirinkimo darbus atlikti per 41 minutę. Susirinkimui pirmininkavo Juozas Ardys, sekretoriavo Vytautas Muraška.

Praeityje vienas iš sunkiausių ir nemaloniausių susirinkimo darbotvarkės punktų būdavo naujos valdybos rinkimai. Senosios valdybos rūpesčiu, šiam susirinkimui buvo pateiktas naujai valdybai sudaryti kandidatų sąrašas, kuris, prieštaravimų ne atsiradus, gausiu susirinkimo dalyvių plojimu ir buvo priimtas.

— **Naująją L. Bendruomenės Apylinkės Valdybą sudaro** — Gediminas Dragūnas, Snieguolė Jurskytė, dr. Vytautas Klemas, Virginija Majauskienė, Gabrielius Mironas, Jonas Vigelis ir Aušra Zerr. Pažymėtina, kad tai mūsų jaunesniosios kartos žmonės, mokslą ėję JAV. Kaip ir praeityje, valdyba bus papildyta Bendruomenės Balso, šeštadieninės mokyklos ir L. Informacijos klubo atstovais. Kontrolės komisijon išrinkta — Justinas Gečauskas, Petras Mitalas ir Vincas Šaudzis.

— **Philadelphijos ateitininkai** kviečia į didžiųjį dainos, muzikos ir dailiojo žodžio koncertą — vakarą, kuris įvyksta šeštadienį, balandžio 12 d., 7.30 val. vakare, šv. Andriejaus parapijos salėje, prie 19th ir Wallace Street. Didelę programos dalį sudarys lietuviškoji dvasinė kūryba, atskleidžiama ar tai liaudies dainos forma, ar muzika, ar rašytojo dailiuoju žodžiu. Programą atliks populiarioji lietuviškos dainos ir dailiojo žodžio menininkė Elena Blandytė, sėkmingai kultyvuojanti dainos ir dramos meno šakas, ir žymusis mūsų muzikas ir pianistas, buvęs Kauno radiofono koncertmeisteris Aleksas Mrozinskas. Tikimasi, kad ne tik vietos, bet ir kaimyninių kolonijų lietuviai susirinks šventiškai pramogai, pagyventi liaudies dainų ar Čiurlionio muzikos melodijomis, pasigerėti mūsų rašytojų žodžiu, ar pasidžiaugti operų arijomis bei kitais muzikos kūriniais. Ypatingai kviečiamas ir laukiamas mūsų jaunimas. Po koncerto — linksmas pobūvis su šokiais ir bufetu atsigaivinimui. Visas pelnas skiriamas lietuviškajam jaunimui paremti. K. Č.

PAŠVENTINTA BAŽNYČIA NAZARETE

Pasaulio katalikų aukomis Nazarete pastatyta Švč. Mergelės Marijos Apreiškimo bažnyčia buvo iškilmingai pašventinta ir oficialiai atidaryta maldininkų pamaldoms. Bažnyčios altorius pašventino kardinolas Garonne, gi iškilmingas šv. Mišias aukojo Jeruzalės Lotynų patriarkas Gori. Apreiškimo bažnyčioje pamaldos dalinai jau buvo laikomos nuo 1963 m. ir joje lankėsi popiežius Paulius VI-sis 1964 metais lankydamasis Šventoje Žemėje.

PADĖKA

Gary Ind. lituanistinės mokyklos mokiniai ir tėvai nori viešai padėkoti dail. J. Bakui už padovanotą keramikos kūrinį. Kuris bus leidžiamas loterijos būdu ir pelnas skiriamas mokyklos išlaikymui.

Dail. J. Bakiui už parodytą nuoširdumą mūsų mokyklai mes visados liksime dėkingi Jam.

Tėvų komitetas

DĖMESIO, TĖVELIAI

Paraginkite savo vaikus, 16-kos metų ir vyresnius, ateiti į vyčių namus Chicagoje, balandžio mėn. 11-tos vakare. Illinois-Indiana apygardos valdyba organizuoja jaunų žmonių grupę. Tam vakarui yra ruošiama programa. Valdyba nori, kad jūsų vaikučiai turėtų progos susipažinti ir palaikyti draugystę lietuviškame ratelyje. Dėl smulkesnių informacijų skambinkite Mockui 636-6864.

MOVING
ŠERĖNAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apdrauda.
2047 W. 67th Place WA 5-8063

SPECIALUS IŠPARDAVIMAS
Nauji 1969 Plymouth'ai ir Chrysler'iai

BALZEKAS MOTOR SALES, INC.
PLYMOUTH, VALIANT, CHRYSLER, IMPERIAL
4030 ARCHER AVENUE — TEL. VI 7-1515
Paskutinė proga SUTAUPYTI IKI $2,000.00, perkant naujus 1968 m. PLYMOUTH, CHRYSLER, IMPERIAL.
Likę tik 80 automobilių.

A. ir J. MĖSOS KRAUTUVĖ
PRIME & CHOICE MĖSA
LIETUVIŠKOS DEŠROS
Užsakant didesnį kiekį parengimams duodame nuolaidą.
2433 West 69th Street
Chicago, Ill. 60629
Sav.: Antanas ir Jeronimas Plieniai. Atdara nuo 8 val. ryto iki 6 val. vak.

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
2858 West 63rd Street
Val.: kasdien 10—12 val. ir 7—9 v. vak. Šeštadieniais 10—1 val. Trečiadienį uždaryta. Ligoniai priimami susitarus.
Ofiso telefonas: PR 8-3229
Rez. telef. WAlbrook 5-5076

DR. C. K. BOBELIS
Inkstų ir šlapumo takų chirurgija
Tel. 695-0533 — Elgin
425 No. Liberty Street
Route 25, Elgin, Illinois

Ofisas 3148 West 63rd Street
Tel.: PRospect 8-1717
Rezid.: 3241 West 66th Place
Tel.: REpublic 7-7868
DR. S. BIEŽIS
CHIRURGAS
Valandos: Kasdien nuo 1 iki 3; trečiadieniais uždaryta. Antradieniais ir penktadieniais vak. nuo 7 iki 8 val.

DR. VL. BLAŽYS
PLAUČIŲ IR VIDAUS LIGOS
2801 West 63rd Street
Kampas 63-čios ir California
Val.: kasdien nuo 6—8 val. vak. Šeštad. 2—4 val.
Trečiad. ir kitu laiku pagal susitar.
Ofiso telef. 476-4042
Rezid. tel. WAlbrook 5-3048

Rezid. Telef. 239-4683
DR. K. G. BALUKAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS, GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 S. Pulaski Road (Crawford Medical Building) Tel. LU 5-6446
Priima ligonius pagal susitarimą; jei neatsiliepia, skambinti HU 8-2222

DRAUGAS
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
4545 WEST 63rd ST., CHICAGO, ILL. 60629. Tel. LUdlow 5-9500

Second class Postage paid at Chicago, Illinois. Published daily, except Sundays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society

Subscription: $17.00 per yr. in Cook County, Illinois, $15.00 per year outside Cook County, $18.00 foreign countries.

Prenumerata:	Metams	½ metų	3 mėn.	1 mėn.
Cook County, Illinois	$17.00	9.00	5.00	2.00
Kitur JAV	$15.00	8.00	4.50	1.75
Kanadoj ir kitur užsieny	$18.00	9.50	5.50	2.25

• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymus.

• Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:30, šeštadieniais 8:30 — 12:00.

• Administracija dirba kasdien 8:30 — 5:00, šeštadieniais — 8:30 — 12:00.

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233
DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val.: pirm., ketv. 1-4, vakar. 7-9 antr., penktad. 1-5, treč. ir šešt. tik susitarus.

Ofiso — HE 4-5758.
DR. S. ir M. BUDRYS
ALERGIJA
2751 West 51st Street
Valandos: antradieniais, penktadieniais 2—9 v., šeštadieniais 10-1 p. p. Ligoniai priimami pagal susitarimą.

Dr. Ant. Rudoko kabinetą perėmė optometristas
DR. EDMUND E. CIARA
2709 W. 51st Street
Tel. — GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: Pirmad. ir ketv. 1—4 ir 7—9; antrad. ir penktad. 10—4; šeštad. 10—2 val.

Ofs. 735-4477. Rez. PR 8-6960.
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS
Crawford Medical Building
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

Rez. Tel. GI 8-0873
DR. W. M. EISIN-EISINAS
Akušerija ir moterų ligos
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepia, skambinti: MI 3-0001.

Ofiso tel. PR 8-2220
Namų — rez. PRospect 8-9081
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
J O K Š A
2656 West 63rd Street
Pirmad., antrad., ketvirt. ir penkt. nuo 12 iki 3 val. ir nuo 5 iki 8 v.v. Šeštad. nuo 1 iki 4 val.

Ofs. Pr 6-6022 Rez. PR 8-6960
DR. E. JATULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika
2815 W. 71st Street
Ofiso val. kasdien nuo 6 iki 9 v. v., šešt. nuo 9 iki 12 val.: arba susitarus.

Ofs. PO 7-6000 Rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 W. 63rd Street
Val.: kasdien nuo 1—4 p.p. ir 6 iki 8 val. Trečiad. ir šeštad. uždaryta.

Ofiso ir buto tel. OLympic 2-1381
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Court, Cicero
Val. kasdien 10-12 ir 4-7. Trečiad. ir šeštad. tik susitarus.

Tel. — REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(Lietuvis gydytojas)
3925 West 59th Street
Val.: pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. nuo 12-4 val. p. p., 6-8 val vak. Šeštad. 12-3 val. p.p., trečiad. uždaryta.

Tel. ofiso ir buto OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th Street, Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak., išskyrus trečiadienius.
Šeštadieniais 12 iki 4 popiet.

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
7156 South Western Avenue
Pirmad., antrad., ketvirt. ir penkt. nuo 11 val. iki 1 val. p. p. ir nuo 6 — 8 val vakare. Trečiad. nuo 11 val. ryto iki 1 val. p.p., šeštad. 11 val. ryto iki 3 val. p. p.
Ofiso telef. RE 7-1168
Rez. tel. 239-2919

DR. MARIJA LINAS
AKUŠERIJA MOTERŲ LIGOS
2817 West 71st Street
Telef. HEmlock 6-3545
(Ofiso ir rezidencijos)
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. PR 8-7773. Rez. PR 6-4732
DR. A. MACIUNAS
CHIRURGAS
2858 West 63rd Street
Valandos: pirm., ketv., 5—8 val., antrad. ir penkt. 1—4 val.
Priimėja tik susitarus

Ofiso HE 4-1818 Rez. PR 6-9801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Val. kasdien 9—11 ryto ir 4—8 v. v.
Šeštad. 9 v. r. — 2 v. popiet.

ASSOCIATE OPTOMETRISTS
Lietuviškai kalba
DR. FRANK PLECKAS, OPT.
3424 W. 63rd St., GR 6-7044
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "contact lenses".
Valandos pagal susitarimą
Uždaryta trečiadieniais

DR. A. PUSTELNIKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPEC. VIDAUS LIGOS
Tel. Ofiso PR 6-7800; Namų 925-7697
5159 So. Damen Avenue
Valandos tik pagal susitarimą
Trečiadieniais uždaryta.

Telef. 423 - 2660
DR. E. RINGUS
RENTGENOLOGAS
9760 So. Kedzie Avenue
Val., pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. 8 v. r. iki 9 v. v. Treč. ir šeštad. 8 v. r. iki 3 v popiet.

DR. ZIGMAS RUDAITIS
SPEC. ORTHOPEDIJOS LIGOS
2745 West 69th Street
(Tel. 737-2290 ofiso ir rezidencijos)
Priima ligonius tiktai susitarus — (By appt.).

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
Ofisas 2454 W. 71st Street
Val.: antrad. nuo 2—5 popiet ketvirtad. nuo 6—8 vakaro
Ofiso telef. 776-2880
Rezid. telef. PRospect 9-6730

DR. ALDONA ŠIMKUS
AKIŲ LIGOS IR CHIRURGIJA
PRITAIKO AKINIUS
15542 So. Cicero, Oak Forest, Ill
Kabineto tel. 687-2020
Namų tel. 839-1071
Vizitai pagal susitarimą

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Adresas: 4255 W. 63rd Street
Ofiso tel. REliance 5-4410
Rez. GIlbovehill 6-0617
Valandos: pirm. ir ket. nuo 12 val. iki 2 val. p.p. ir nuo 7 iki 8 v. vak.; antr. ir penkt. nuo 12 iki 2 val. p.p. ir vakarais pagal susitarimą.

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisas 2750 W. 71st Street
Telefonas — 925-8296
Valandos: 2—8 v. v., penktad 10—12 v. r., 2-8 v. vak. Šeštad. 1-4 v. vakaro. Sekmad. ir trečiad. uždaryta
Rezid. tel. WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
BENDRA PRAKTIKA IR MOTERŲ LIGOS
Ofisas ir rez. 2652 W. 59th St.
Tel. PRospect 8-1223
Ofiso val.: Pirm., antr., Treč. ir penkt. nuo 2 iki 4 val. ir nuo 6 iki 8 v. v. Šeštad. 2—4 val. popiet ir kitu laiku pagal susitarimą.

Of. Tel. HE 4-2123, Namų GI 8-6195
DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Priimėja ligonius tik susitarus
Val.: 2—4 p. p. ir 6—8 v. vak.
Trečiad. ir šeštad. uždaryta

Tel. PRospect 6-9400
DR. ONA VAŠKEVIČIUS
(VAŠKAS)
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
6648 So. Albany Avenue
Val.: pirm., antrd., ketv. 6—8 val. vak., penkt. ir šeštad. 2—4 popiet ir kitu laiku pagal susitarimą.

Tel. ofiso PR 6-6446, rez. HE 4-3150
DR. F. C. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3107 West 71st Street
Val.: 2 iki 4 v. p. p. ir 7 iki 8 v. v. Treč. ir šeštad. pagal susitarimą

Ofiso tel. 767-2141, Namų 636-4850
DR. PETRAS ZLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6449 So. Pulaski Road
Val.: pirmad., antrad., penktad., 1-4 ir 6-8 v. v., ketvirt. 6-8 v. vakaro
Šeštadieniais 11-1 val. popiet.

Amžinai besikartojąs

RANKŲ NUSIPLOVIMAS

Rašytojas Graham Green knygoje "The Comedians" yra parašęs: "Jūs negalite sustabdyti kankinių, jūs tik galite sumažinti jų skaičių". Pilotas, nusiplovęs rankas, nenorėjo veltis į žydų reikalus, nenorėjo patekti į nemalonę ir apsisunkinti savo patogų gyvenimą, jis tuo nuteistojo Kristau kančias tik padidino. Piloto neryžtingumas neišgelbėjo nuteistojo. Ir tas anuometinis neryžtingumas ir abejingumas kartojasi ligi šių dienų, tik prisidengiama daug kilnesniais žodžiais. Deklaruojama už laisvę, tačiau dėl baimės ir nepatogumo tylima, kai reikia smerkti engėjus, deklaruojama kova už teisę visiems laisvai rašyti, skaityti ar melstis tačiau dažnai bijoma tvirčiau pasisakyti prieš tuos, kurie tai varžo. Baimė nepatekti į nepatogumus, nusiplovimas rankų, atsiribojimas nuo to, ka turėtų ginti, tebeina per šimtmečius, dažnai nesumažindamas kankinių skaičiaus ir ten, kur tai nesunku būtų galima padaryti.

*

Švenčiant žmogaus teisių deklaracijos sukakti, Jungtinių Tautų sekretorius U Thant paskelbė specialų atsišaukimą, kuriame iškėlė šio dokumento svarbą ir Jungtinių Tautų pasiektus laimėjimus. Sprendžiant tarpt. teisės klausimus, tačiau taip pat pabrėžė: "Daugybė kraštų žmogaus teisė protestuoti prieš laisvės ir kitų pagrindinių žmogaus teisių pažeidimus yra paneigiama, nesant tinkamų potvarkių ir tarptautinių įstatymų kurie galėtų greitai teisingai išspręsti. Daug kur žmogaus teisė į darbą susiduria su nedarbu, teisė į mokslą — su analfabetizmu, teisė į fizinį sveikatingumą — su didžiausiu neturtu, teisė į pagrindines laisves — su nelaisve, smurtu ir pavergimu..."

Taip akcentuoja JT sekretorius, o tačiau tose pačiose Jungtinėse Tautose, kai reikia iškelti protestą prieš tuos, kurie yra sukūrę tas smurto ir nelaisvės sistemas, susiduriama su daugybe kliūčių, ir šimtai Jungt. Tautų narių nusiplauna rankas, bijodami nepatogumų. Todėl Lietuvos reikalas ten per dešimtis metų tebuvo paminėtas tik keleta kartų. Pilotas irgi kalbėjo apie teisę, jai anginti isakė žydų atvestą kaltinamąjį nuplakti, tačiau tos teisės negynė. Kad ir kaip gražūs žodžiai būna apie laisvę, tačiau nei Jungtinėse Tautose, nei pagaliau daugumoje Amerikos laikraščių ne daug kalbama konkrečiai apie pavergtąjį.

Baimė užpykdyti pavergėją ir susilaukti tam tikrų jo priekaištų yra užvaldžiusi didžiąją pasaulio dalį ir nuolatinė kalba apie tiesą skamba tiesos išdavimu, pavergtųjų pančių stiprinimu, kaip ir Piloto noras paleisti Kristų, įsakant jį nuplakti. Minėtame rašte U Thantas sako, kad reikia sukurti atitinkamus nuostatus teisei saugoti, tačiau jis nieko nepasako, kas juos vykdys, jeigu net ir žodinis protestas neįmanomas plačiau paskelbti.

*

Tačiau negalima teigti, kad visi pasaulyje nusiplaus rankas, bijodami liudyti tiesą. Yra šiapus ir anapus geležinės uždangos daug žmonių, kurie nebijo tiesos liudyti ir už tai susilaukti priekaištų, o komunistinėse valstybėse net gana kietų bausmių. Ir įdomiausia, kad tų laisvės ir tiesos liudytojų yra tarp visų amžių, visų išsilavinimų ir visų profesijų žmonių, nes juk ir tiesa nėra kokios nors grupės, kokio luomo nuosavybė ar privilegija. Už geležinės uždangos tiesą liudija ir už ją kenčia rašytojai, teisiamas ir suimamas jaunas fizikas, kolchozo pirmininkas, paprastas metalo darbininkas. Jie nėra kaip daugelis vakariečių, anot vieno rašytojo, savo sielą pardavinėją kaip barankas, jie nebijo liudyti tiesos ir nesiplauja rankų, teigdami, kad tai ne ju reikalas. Tais žmonėmis yra gyva tiesa ir jie yra pavergtųjų viltis. Ir tie, kurie kenčia, ir tie, kurie neapykantos nužudyti, tebešaukia už tiesą, jie nėra pralaimėję kovoje. Galima nužudyti žmogų, bet negalima nužudyti laisvės ir tiesos. Ir jei kurie nors diktatūriniame pasaulyje dar laisvi, tai todėl, kad ir patys komunistai žino, jog mirtimi negalima visko nugalėti. Ir jie žino rašytojo Kazantzakio teigimą, kur vienas veikėjas sako kitam: "Aš nenoriu taves pakelti į didvyrius ir kad tu taptum dvasia". O jam atsako persekiojamasis: "Jei jūs mane paleisite, aš šauksiu jei jūs mane užmušite, aš šauksiu, jūs niekada nepabėgsite nuo manęs". Ir kad tai tiesa, rodo poros tūkstančių metų istorija ir dažnai nuteistieji labiau liudija tiesą už gyvuosius.

*

Piloto neryžtingumas, baimė, rankų nusiplovimas akivaizdžiai kartojasi diena dienon, tačiau nereikia nusiminti, nes šalia to yra šaukią kankiniai ir gausūs skaičiai laisvėje dristą iškelti netiesą. Tokiu buvo ir anais amžiais ir jų yra ir šiandien. Todėl žvelgiant į minias abejingųjų netenka nusiminti, nes yra, kaip ir anais amžiais, tokių žmonių, kurie liudija tiesą ir tie visi pranašauja pavasarį ir prisikėlima tautoms, kuriose bus galima kada nors laisvai kalbėti apie Velykas ir apie prarastą žmogų, pririštą prie komunistinio, vadinamo marksistine linija, stulpo. Rankų nusiplovimas tebesikartoja kasdien, tačiau ne abejingieji, bet kovotojai ir kenčią už tiesą lemia pergalę.

Al. B.

Spaudoj ir gyvenime

NEPAGRĮSTI SPĖLIOJIMAI

Ryšium su PLB valdybos persitvarkymu kovo 15 posėdy, Dirva III. 21 nr. įsidėjo pozityvios nuotaikos vedamąjį "Posūkis į gerąją pusę". Tačiau kai kurios vedamojo užuominos taip pat kelia pagrįstų abejonių.

Viena tokia užuomina —tai linkėjimas naujajai PLB vadovybei "Savo veiklą pasukti kiek šviežesne linkme, grindžiama ne kurios vienos srovės dominavimu, kiek tolerantišku kaip galint daugiau srovių apjungimu ir kitų toleravimu". Ką toks linkėjimas iš tikrųjų reiškia? Jei nepritarimą PLB buv. valdybos linkmei, tai reikia žinoti, kad šiai linkmei astovavo pats PLB buv. valdybos pirm. a. a. J. Bačiūnas, pritariamas visų jos narių, o mirusį pirmininką visi be išimties vertinom kaip didžiai patrauklų, su gyvenamą ir tolerantingą asmenybę.

Antra užuomina — tai "nepaslaptis, jog praeityje Vliko ir PLB santykiuose stokodavo reikalingo aiškumo ir dėl to kai kur pasireikšdavo net dirbtinės trinties pastangų, kaip tai neseniai išsiliejo Los Angeles surengtame seminare, kai kuriems dalyviams reikalaujant bendruomeninės Vliko okupacijos". Mūsų žiniomis, PLB valdyba su Los Angeles seminaru jokių ryšių neturėjo ir už jį negali imtis jai primetamos atsakomybės. Antra, pats Vliko pirm. dr. J. K. Valiūnas kovo 16 Clevelando visuomenės susirinkime pabrėžė, kad "visi veiksniai dirba vieningai vienam tikslui", o "su Bačūnu mes sutarėme iš esmės, nes buvo tiesus žmogus". Taip pat žinomas ir paties J. Bačiūno pareiškimas po 1967 gegužės 13-14 susitikimo su Vliko pirmininku PLB Valdybos posėdy: "Ilgus metus daug kas svarstė ir bijojosi trinties ir varžybų dėl vadovavimo lietuvių išeivijai. Šiandien Vliko ir Bendruomenės dalyvavimas kartu duoda teigiamą atsakymą abejojusiems".

Ns.

AR KINIJA NUGALIMA?

Nors Maskvos seifuose puolimo planai, stiprės šaltasis karas

BRONIUS KVIKLYS

Nesenas konfliktas dėl Usurio upės mažos salelės ir šiandien tebekreipia pasaulio spaudos komentatorių ir diplomatų dėmesį, ypač kai incidentai vis pasikartoja daugiau ar mažiau kruvinu būdu. Vak. Europos ir Amerikos spauda pateikia vis daugiau informacijų, iškelia senus ir naujus užkulisius ir atidžiai svarsto naujo didelio dviejų galiūnų konflikto galimybes. Dauguma stebėtojų netiki į greitą Sovietų S-gos — Kinijos karą, tačiau visiškai šios galimybės neatmeta ir svarsto, kuri šalis galėtų laimėti. "Washington Post" bendradarbis Budapešte Anatole Shub, atidžiai sekęs paskutinę Varšuvos pakto kraštų konferenciją, iškelia, kad Nikita Chruščiovas, kurio laikais Sovietų — Kinijos santykiai labai pablogėjo, dabartinių Rusijos valdovų laikomas teisiu. Bendradarbis prideda, kad tada Chruščiovas, planuodamas Kinijos išskyrimą, į Bonną buvo nusiuntęs savo žentą Adžubėjų "labai rimtiems pasitarimams". Esą, jis, planuodamas tam tikrus veiksmus prieš Kiniją, norėjęs užsitikrinti ramybę Vakaruose. Tokiu atveju abiejų Vokietijų susijungimo klausimas būtų galėjęs nesunkiai išsispręsti. Deja, reikalai pakrypo į kitą pusę, kai tuo metu Chruščiovas buvo nuverstas.

Jėgos persvara rusų pusėje

Gerai informuotas vokiečių "Die Zeit" prileidžia, kad šiuo metu Sovietų S-ga turinti aiškią karinę persvarą. Tačiau "Sonntagspost" prideda, kad smarkiai mechanizuota Sovietų kariuomenė neturinti kurių nors galimybių nugalėti kom. Kiniją. Tikro laimėjimo rusams neatnešianti nei jų aiški sunkiųjų ginklų, nei aviacijos ir laivyno persvara. Ir branduolinių ginklų gamyboje Kinija toli atsilikusi nuo rusų.

Vokiečių spauda neabejoja, kad tikriausiai jau iš senesnių laikų Maskvos seifuose gulį rausdonosios armijos štabo labai atidžiai paruošti Kinijos puolimo planai. Rusų kariškos vadovybės tarpe esanti nuomonė, kad, pradėję staigų puolimą, rusai įstengtų greitai nugalėti.

Tokia esanti karinė pusė. Tačiau, kaip visada, taip ir šiame kare pergalę remia ir daugelis kitų faktorių: teritorija, reljefas, gyventojų skaičius, krašto ekonomika ,atstumai, santykiai su kaimynais ir kiti dalykai.

Karinių veiksmų galimybės

Kaip vyktų kariniai veiksmai galiūnams susikirtus? Visi stebėtojai sutinka, kad šis karas daug kuo skirtųsi nuo mums jau žinomų karų ir nuo įsivaizduojamo III pasaulinio karo veiksmų. "Die Zeit" pateikia jo tris atvejus:

Galėtų iškilti atominis — raketinis karas. Rusų aviacijos ir bombų bei raketų dėka būtų greitai paralyžuoti Kinijos centrai. Tačiau Kinijos galybė ne jos miestuose ir tokiu atveju rusai dar nepalaužtų Kinijos.

Rusai įstengtų atominiais ginklais išnaikinti daug milijonų Kinijos gyventojų. Bet ir šių nekaltų žmonių masinis išžudymas dar neteiktų jiems pergalės.

Patikimesnė būtų trečioji galimybė. Rusai turėtų mesti labai dideles savo karines pajėgas ir užimti visą Kiniją. Bet ir šiuo atveju, jeigu rusai turėtų Pekiną, Šanghajų, Kantoną ir kitus centrus, karas dar nebūtų pasibaigęs, — jis tik prasidėtų. Tokią galimybę "didysis Mao" esąs seniai numatęs: jis jau paruošė tautą partizaniniams karo veiksmams.

Įsileidus priešą jį sunaikinti

Kinai turi ir kitokių strateginių planų. Prieš 3,5 metų jų gynybos ministeris Lin Piao pasakė ilgą programinę kalbą, kurioje pažymėjo, kad karo atveju, norint priešą sunaikinti, reiktų jam laikinai atiduoti kai kuriuos Kinijos miestus ir gerą jos teritorijos dalį. Reikią leisti priešui vis giliau ir giliau į Kiniją įeiti, tuo priversti jį Kinijos plotuose išsibarstyti, o tada jo jėgas suskaldyti ir "praryti". Šie Lin Piao žodžiai tada buvo taikyti "Vakarų imperialistams" ir tikrasis jų adresatas — Sovietų S-ga jų "negirdėjo". Metodas nenaujas: rusų sėkmingai išbandytas 1812 m. prieš Napoleono ir 1941-1944 m. prieš Hitlerio armijas. Kodėl juo negalėtų pasinaudoti Kinija?

Taigi daugumas stebėtojų linkę manyti, kad vargu jau rusai įstengtų Kiniją nugalėti ir, tai žinodami, jie karo su kinais nepradės. Iš kitos pusės kinai, turėdami techniškai silpnesnę armiją, greitu laiku Rusijos dar nepulsią. Bet kitas klausimas— kaip ilgai.

Sugriauta komunistų vienybė

Taigi tuo tarpu reikia laukti tik politinės dviejų milžinų kovos sustiprėjimo. Toks šaltasis karas, kartais su šiltesniais susišaudymais, esąs labai reikalingas po "kultūrinės revoliucijos" susilpnėjusiai Mao įtakai stiprinti, išblaškytoms jėgoms sujungti, tautai sudrausminti.

Mums svarbu, kad šiandieną jau galutinai aišku, kad komu-

(Nukelta į 4 pusl.)

Buv. prez. Eisenhowerio žmona ir sūnus John laidotuvėse.

TAIKA BET KOKIA KAINA NĖRA TAIKA

Praradus pasitikėjimą svetur, būtų prarasta ir namie

DR. P. MAČIULIS

Kaip visiems gerai žinoma, taikos derybos vyksta tarp J. Congu arba su vadinamuoju ir Šiaurės Vietnamo su Viet Congu arba su badinamuoju Vietnamo išlaisvinimo frontu. Taip pat visi pasiskaitome spaudoje, kad tos Paryžiaus derybos labai nesklandžios. Dauguma neabejoja, kad derybų vilkinimas pareina nuo komunistinio Hanojaus ir Viet Congo. Galo deryboms vis dar nematyti, todėl visokie "taikos balandžiai" garsiai triukšmauja užbaigti karą, priėmus Hanojaus sąlygas.

Amerikiečiai nenori karo, bet nori garbingos taikos

Čia paduodame žinomų amerikiečių nuomones, paremtas daugumos Amerikos žmonių nuomone. Be kitų šituo klausimu pasisako broliai Roscoe ir Geoffrey Drummondai, žinomi didžiosios spaudos bendradarbiai.

"Tebūnie sudaryta taika ateičiai! Mes to norime!" — šūkauja visokie liberalai, gal teisingiau — komunistų simpatikai.

Tokis tai yra didėjąs taikos reikalavimas tų siūlytojų, kurie neva siekia taikos bet kokia kaina, ir iš to sekąs spaudimas į prezidentą Nixoną, kad jis sutiktų priimti visas sąlygas, kokių Hanojus bepareikalautų. Prezidentas Nixonas nori galimai greičiau baigti karą Vietname, bet ne dirbtinos taikos kaina.

Atitraukti JAV ir sąjungininkų karius prezidentas nori kaip galima greičiau iš Vietnamo, tačiau nenori paneigti Amerikos žodžio, kai ji užpultam kraštui ateina į pagalbą.

Paspausti Nixoną nėra taip lengva. Jis yra griežtai nusistatęs sudaryti garbingą taiką, jis kaip tik yra priešingas tam, kad prie derybų stalo atiduotų tai, kas jiems nepasisekė kovos lauke, būtent užvaldyti Pietų Vietnamą.

Jei būtų atsiklausta amerikiečių nuomonės, tai dar nereiškia, kad ji pritartų tiems, kurie siūlo, viską pamiršus, kuo greičiau iš ten pasitraukti.

Kiekvienas mėginimas tuo klausimu patirti visuomenės nuomonę rodo, kad amerikiečių didžiuma yra priešinga vienašališkam pasitraukimui iš kovų lauko, nes po tokio pasitraukimo Pietų Vietnamas būtų atiduotas į Hanojaus ir Viet Congo rankas. Taika bet kokia kaina yra apgaulinga, nors daugeliui gal patraukli, kol nėra rimtai pasverta. To pagrindas yra, kad taika bet kokia kaina dar nereiškia taikos, tai būtų būsimam karui sąlygų paruošimas.

Kai viską padaręs prieiti prie derybų stalo Lyndon Johnsonas atsisakė kandidatuoti į prezidentus, jis įspėjo nepriimti bet kokios taikos, tuo sudaręs atsisakymo pagrindą. Prez. Nixonas pareiškė, kad jis nepriims susitarimo, kuris tebus naujo konflikto sėkla.

Politika

Ametant taiką bet kokia kaina, galiečiama būsima JAV politika. Daugelis šneka, kad reikia pasimokyti iš Vietnamo, ir svarsto, kaip tauta galinti panaudoti gerai ir apdairiai savo pajėgumą, kad pasitarnautų taikai. Būsimą Amerikos užsienio politiką nustatys ne žodiai, bet įvykiai. Vienintelis gerai apsvarstytas veiksmas yra pasitarimai Paryžiuje, sako R. ir G. Drummondai. Jeigu JAV atsisakytų siekti teisingos taikos P. Vietname, kiekvienas būsimas sąjungininkas ar priešas ar dar betikėtų mūsų žodžiu? Ar begalėtų JAV tikėtis būti stabdžiu prieš agresiją, kur ji bepasireikštų Europoje. Vid. Rytuose ar Lotynų Amerikoje, kai mes pasišausime ginti tautą, kur pasirodys nesunkus dalykas, ir apleisime reikalams pasunkėjus?

Jeigu JAV pasitrauks nuo taikos derybų Paryžiuje, bus prarastas tautinis atsparumas sulaikyti karą ateity.

Be abejonės turės būti nuolaidų abiejose pusėse, bet Amerika turi nepriimti pasiūlymo duoti galimybę Hanojui ir Viet Congui užgrobti P. Vietnamą. Tai apverstų aukštyn kojomis patį tikslą. Vienašališkas kariuomenės atitraukimas iš P. Vietnamo žmonėms užkartų nerinktą koalicinę vyriausybę, nepaliekant patiems vietnamiečiams sprendimo. Tiktai sudarant taiką, kuri leistų vietnamiečiams išsirinkti kandidatus, kokių jie norėtų, įskaitant ir Viet Congo kandidatus, sudarytume vietnamiečiams sąlygas patiems apsispręsti, toliau samprotauja minėti Drummondai.

Tikime, kad amerikiečių didžiuma nepritaria tam, kad nutrauktų derybas, atmetant taikos siekimą ,nors kai kas gal taip ir pageidautų.

Rūkas ant vieškelio

Romanas

STASIUS BŪDAVAS

55

Donaldas atrodė nusiminęs. Jis negalėjo greitai rasti žodžio. Jis neturėjo rankose jokio maišo su dovanomis, kaip buvo įprasta. Pagaliau jis ištarė:

— Aš atsiprašau, kad taip vėlai atvykau, aš buvau ligoninėj.

Vytautas ir Milda susirūpino:

— Kas nors bloga su Boleslavu? — paklausė skubiai Milda.

— Ne, ne, viskas gerai, — atsakė Donaldas negarsiai,—atsiprašau Mildą ir mamą, aš noriu privačiai pakalbėti su Vytautu. Eime į mano automobilį, — Donaldo veidas tikrai buvo liūdnas.

Vyrai išėjo iš kambario ir nulipo laiptais. Jie atsisėdo automobily ir uždarė duris.

— Vytautai, aš šį vakarą buvau Gruenberge. Charlottė manęs nekenčia, —pasakė Donaldas.

— Kas atsitiko? Tu klysti. Priešingai, ji tave labai mėgsta. Aš patikinu.

— Ne, ne Vytautai, ji nemyli manęs.

— Donaldai, tu esi šiek tiek per greitas, — tęsė Vytautas, — meilė nešokinėja taip staigiai, kaip paukštis nuo šakos ant šakos. Pirmiausia turi būti ilga tarp vyro ir moters draugystė.

— Kodėl taip ilgai? — pertraukė Donaldas. — Mes esame pažįstami jau beveik ištisi metai, aš galvoju, kad tai pakankamas laikas. Amerikoje mes taip ilgai nelaukiame.

— Yra truputį skirtumas tarp Amerikos ir Europos. Mūsų mergaitės yra truputį daugiau svajotojos ir sentimentalios. Jos ilgisi idealaus vyro ir amžinos meilės.

— Kokio gi idealaus vyro jos ilgisi, šitos europietiškos moterys? Ar jis turi būti šventasis ar nusidėjėlis?

— Leisk man papasakoti, Europos merginos įsimyli lėtai ir pastoviai. Žinoma, aš nekalbu apie tas merginas iš gatvės, kurias galima suvilioti už keletą cigarečių. Ne, aš kalbu apie realią ir teisingą meilę. Ir dabar, grįžtant prie Charlottės, ji yra truputį išdidi, jos skonis labai jautrus, rafinuotas, nes ji yra iš aukštesnės klasės.

— Aš neapkenčiu tų europietiškų klasių, — pradėjo Donaldas, skeryčiodamas rankomis, — jūsų Europa yra kvailių kraštas, ir moterys yra taip pat juokingos. Čia vyrai moterį turi traktuoti, kaip šventojo statulą. Aš nepasiliksiu ilgiau Vokietijoje. Aš prašysiu, kad mane perkeltų į Ameriką.

— Nesijaudink. Aš tau galiu duoti labai draugišką patarimą. Ten yra labai puiki, miela mergina Gunz šeimoj. Aš galvoju, Hildergardė. Žvelk į ją. Ji yra nuostabi mergina. Aš tau jau daug kartų apie ją kalbėjau.

— Ji yra taip pat šventosios statula. Aš bijau ją paliesti, nes ji yra labai baugi.

— Bet, klausyk, ji tave labai mėgsta. Ji yra labai kukli ir moteriška. Ji labai idealios ir geros žmonos pavyzdys. Aš galvoju, kad tavo motina būtų labai laiminga matydama ją savo šeimoje. Viena, tu turi būti su ja draugiškesnis.

— Aš nežinau, aš esu nusivylęs ir piktas. Šitos europietiškos moterys...

Miesto rotušės varpas išmušė vidurnaktį.

25

Boleslavas pragulėjo ligoninėje visą žiemą. Vytautas jį lankė per savaitę porą ar trejetą kartų. Kartais su juo ateidavo ir Charlottė.

Vieną vakarą Vytautas sėdėjo Boleslavo palatoj ir vis žvilgčiojo į laikrodėlį.

— Keistas reikalas, Boleslavai, aš bijau, kad nebūtų kas atsitikę Charlottei,—susirūpinęs kalbėjo Vytautas.— Keista. Mes susitarėme čia susitikti šeštą valandą ir septinta eiti į teatrą, o dabar jau yra po septynių ir jos vis dar nėra.

— Nesirūpink. Ji gudri mergina ir nieko jai neatsitiks. Neišbėk iš čia taip greit, aš noriu pasikalbėti. Kai ji ateina aš pradedu nervintis. Ji yra iš aukštesnės klasės.

— Gerai, tu šiandien man pasirodei, kaip naujas pranašas, man malonu, kad tu esi geros nuotaikos, bet aš rūpinuosi, kur dingo Charlottė. Kas gi jai atsitiko? Tai pirmas kartas, kada ji neišlaiko pažado. Aš manau, kad kas atsitiko jai blogo.

— Ko tu rūpinies dabar? Aš tau duosiu patarimą, žygiuok į Gruenbergą ir sužinok, kas atsitiko.

— Aš tai gerai žinau, bet žiūrėk, jau dabar yra pusė devynių. Už pustrečios valandos prasideda civiliams draudžiamas laikas. Aš juk negaliu per tą laiką nueiti į Gruenbergą ir vėl iš jo sugrįžti, — pasikėlė Vytautas nuo kėdės. — O Boleslavai, po tų penkių Amerikos galvos paralyžiaus momentų aš beveik totaliai pats esu paralyžuotas, — šypsojosi jis. — Na, gerai, gal aš bandysiu dar šį vakarą pasiekti Gruenbergą.

(Bus daugiau)

SU SOL. DANA STANKAITYTE APIE DANUTĘ IR OPERĄ DANĄ

Vėlyvas vakaras. Salėje nuskambėjo paskutinieji fortepijono akordai ir mūsų žymioji solistė Dana Stankaitytė baigė ariją apie gėlių žiedus ir pavasarį ,apie vilties aidus, lemtį ir ilgesį. Užteks šiam vakarui, — sako Alvydas Vasaitis, — pasimdamas nuo fortepijono gaidas. Poryt vėl repetuosime.

— **Sveiki joniškiečiai,** — sakau tėvynainei. Mes vogčiomis įslinkę į salę klausėmės repeticijų ir atsigrožėti negalėjome. Prisimenate, turbūt, jūsų gimtosios apylinkės Bivainių garsiuosius miškus, dainose apdainuotus, pasakojimais apvainikuotus. Aną vakarą besiklausydamas choro repeticijų lyg, rodos, girdėjau melodijų panašumų kai kuriose senose joniškiečių dainose, ypač Bivainių razbainikėlių legendarinėje dainoje.

Užteko tėviškės laukų priminimo ir solistės nuvargusiose akyse vėl suspindėjo džiaugsmo liepsnelės.

— O, Joniškis, Bivainiai... mano vaikystės gražioji pasaka. Kalbėk, pasakok apie tą gražųjį lygumų kraštą ir aš galiu klausytis ir klausytis, — sako solistė Dana Stankaitytė.

Paklaidžiojus prisiminimuose, vėl kalba grįžo apie tai, apie ką čirškia visi Chicagos žvirbliai, kur nukreiptas visų lietuvių dėmesys — apie operą Daną.

— Beje, ką galėtumėte pasakyti apie parinktą operai vardą. Skaitėme spaudoje apie Danutės ir Danos vardus, jų kilmę. Ir jūs Lietuvių Enciklopedijoje įamžinta Danutės vardu.

— Buvau ir liksiu Danutė, bet dauguma mane vadina Dana; nematau čia dėl to jokios tragedijos. O be to, ne mano valioje buvo parinkti operai vardą. Jį parinko operos kūrėjai.

— O kiek tiesos plačiai sklindančioms kalboms, kad šiai operai buvo parinktas kitas vardas, bet vėliau abu operos kūrėjai: kompozitorius ir libreto autorius jai parinko Danos vardą, turėdami mintyje jūsų vardą. Ar tai padaryta dėl to, kad pagrindinis vaidmuo buvo sukūrtas dramatiniam soprano balsui ,ar būta ir kitų sentimentų.

— Tik tiek žinau, kad originale opera buvo pavadinta "Gyv našlė", o po kurio laiko buvo pakeista į Daną. Kodėl taip buvo padaryta, man atrodo, kad tiksliau galėtų atsakyti operos kūrėjai.

— Yra ir kitų spėliojimų — tai muzikos ir mūsų operos mylėtojų. Jūs Jurgio Karnavičiaus operoje "Gražina", kur jums teko Gražinos vaidmuo, tiek vaidybiniai, tiek kaip solistė mums palikote gražiausių, neužmirštamų prisiminimų. Dėl to daugis ėjo net į antrąją operos pastatymą. Tad sako ir operos kūrėjai Dana premjeroje norėjo jus matyti pagrindiniame Danos vaidmenyje.

— Opera Dana buvo sukurta dar prieš Gražinos pastatymą, tai tie įvairūs spėliojimai atpuola. Tačiau negalima paneigti fakto, kad ši opera buvo specialiai parašyta penkiems pagrindiniams mūsų sąstato solistams.

— Jūs dainavote Gražinoje, dabar vėl kitoje lietuviškoje operoje Dana. Ką ypatingo, skirtingo jūs, kaip solistė, matote šitoje operoje?

— Skirtumas yra labai didelis. Pilnam atsakymui reikėtų skirti daug vietos ir daug laiko. Gražina yra herojė iš istorinių laikų, Dana — šių laikų moteris, ji jokia herojė, bet moteris, kurių galima sutikti kasdieninėje gyvenimo kelyje.

— Kokia gražiausia arija yra jūsų dainuojamoje partijoje?

— Turiu net tris arijas ir visos labai melodingos, pagaunančios širdį, bet aš manau, kad operos lankytojams geriausiai turėtų patikti antro veiksmo arija "Gėlių žiedai". Tai ta pati, kurią girdėjote baigiant šio vakaro repeticijas.

— Atvirai pasakius, mes šį vakarą ir atvykome šių arijų pasiklausyti. Žinai spaudos žmonių lanđumą. Vienas išgirdo, pasakė kitam, tai taip ir norisi pirmiesiems viską pamatyti ir pasiklausyti. Ir labai džiaugiamės, kad turėjome tikrai gražią valandėlę.

— Na, ir atsisveikinant dar vienas klausimas.

— Žinau, žinau jį, — juokauja solistė Dana Stankaitytė. Tur būt ir vėl klausite kokia opera man labiausiai patiko. Tai esu klausiama prieš kiekvieną naują operos pastatymą.

— Atspėjote! Vis jau taip yra. Kas miela, malonu, apie tą

Sol. D. Stankaitytė prie "Gražinos" operos plakato

vis ir kalbi.

— Galiu pakartoti. Pirmoje vietoje vis tiek lieka Aida, paskiau Fidelio, Tosca. Bet dabar viskas yra sukaupta Danoje. Neabejoju, kad opera Dana kaip teigia ir mūsų žymieji muzikai, susilauks visuomenės tarpe taip pat didelio susidomėjimo, kaip ir kiti Lietuvių operos pastatymai, nes ir ji yra tradicinio romantinio tipo, bet lietuviška, savo kompozitoriaus ir libreto autoriaus sukurta, skambanti lyg aidas savo gimtosios žemės šauksmo.

Jau vidurnaktis. Mūsų žymioj solistė Dana - Danutė Stankaitytė išskubėjo namo. Mes gi pasilikę su Vaciu Petrausku, Lietuvių operos vicepirmininku — informacijos vadovu dar užtrukome besikalbėdami įvairiais operos Dana reikalais.

Vytas Kasnis

LF suvažiavime. Iš k. į d.: LB c.v. pirm. inž. Br. Nainys, Lietuvos gen. kons. dr. P. Daužvardis, P. Gagal, dr. A. Razma, dr. G. Balukas ir A. Rėklaitis. Nuotr. M. Nagio

BE LIETUVIŲ FONDO BŪTŲ DIDELĖ SPRAGA

Dr. A. Razmos, LF vald. pirm., pranešimas narių suvažiavimui

Lietuvių fondo valdybos vardu sveikinu visus garbingus svečius, spaudos, radijo ir TV atstovus ir visus brangius LF organizatorius bei narius. Visų mūsų pastangų dėka šiandien galime drauge džiaugtis peržengtu LF daugiau kaip puse milijono, kuris lietuviškiems reikalams jau davė apie 70 tūkstančių dolerių ir gali garantuoti nuo šiandien po 30 tūkst. su viršum kasmet. Likusį pusmilijonį turėtumėm suorganizuoti jau per trumpesnį laiką, kad tokiu būdu pasiekus LF tikslą — milijoną, iš kurio kasmet lietuviškiems reikalams būtų tarp 70 - 100 tūkstančių dol. Aiškinti nereikia, koks būtų iš to efektas lietuviškam švietimui, kultūrai ir bendrai lietuviškam veikimui.

Lietuvių fondas yra mūsų išeivijos naujas, originalus ir pasididžiavimą keliąs kūrinys, parodąs mūsų kenčiančiai tautai, kad mes mokame ne tik gerai materialiai gyventi, bet ir aukotis mūsų aukštiesiems dvasiniams ir tautiniams reikalams. Taip pat parodo mūsų susiklausymą, vieningumą ir gerą organizuotumą.

Čia turiu viešai padėkoti visiems LF organizatoriams, aukotojams, lietuviškiems laikraščiams, radijo valandėlėms, TV ir rašantiems. Didelė padėka pri klauso visiems LF t-bos ir revizijos nariams už paramą ir nepaprastą kooperavimą, o ypatingas didelis lietuviškas ir draugiškas ačiū LF t-bos pirmininkui dr. G. Balukui už įvairią paramą ir dalyvavimą visuose LF v-bos posėdžiuose. Vienas be valdyboje pasišventusių darbininkų būčiau pasimetęs, tad ačiū visiems LF v-bos nariams: A. Rėklaičiui ,dr. Vl. Šimaičiui, inž. Vik. Naudžiui, Kleopui Girvilui, Ant. Motuzui ir ypatingas ačiū Henrikui Darui. Čia reikėtų išvardinti šimtus LF organizatorių įvairiose LB apylinkėse, bet dėl laiko stokos tai neįmanoma, tik galiu pasakyti LF vadovybės vardu visiems didelį lietuvišką ačiū. Tarp čia visų paminėtų ir nepaminėtų buvo didelis bendradarbiavimas, pasitikėjimas ir nepaprastas entuziazmas Lietuvių fondui.

Po šio LF suvažiavimo visi vėl privalome įsijungti užbaigti antrąjį pusmilijonį. Pinigų tarp lietuvių yra pakankamai, tik reikia kuo daugiau pasišventusių organizatorių. LF organizatoriai ir yra tie didieji stulpai LF organizme. Jie turės būti ypatingai atžymėti lūsimame LF albume - vardyne, nes jie ir yra tie didieji pionieriai LF darbuose.

Visi LF organizatoriai turime praktikos pakankamai, tai milijoną turime pasiekti per ateinančius 2 - 3 metus. Praktika parodė, kad šiuo metu ypatingai yra svarbu LF vakarienės, kurios metu susirenka šimtai naujų LF narių, sudėdami po kelias dešimtis tūkstančių į fondą. Jos metu pasiklausoma gražios programos, pristatomi nauji LF nariai ir artimai pabendraujama tarpusavyje. Trys darytos LF vakarienės Chicagoje davė didelius laimėjimus — apie 60 tūkst. Š. m. balandžio ir gegužės mėn. bus rengiamos panašios LF vakarienės Kenosho-je, Chicagoje, New Yorke, o vėliau Los Angeles ir kitose apylinkėse. Iš jų tikimės labai daug. Bet kad laimėjimas būtų garantuotas, toms vakarienėms kiekvienas LF organizatorius turi asmeniniu kontaktu verbuoti naujus LF narius iš anksto. Tik gerai pasirengus pasirodo ir geri LF vakarienės rezultatai.

Pomirtiniai palikimai pradeda vaidinti didelę rolę LF-dui ir taip pat kitoms lietuviškoms organizacijoms. Tik šitą pomirtinį palikimų reikalą reikia mums visiems kartu su spauda dar labiau išpopuliarinti, — iš to būtų visam lietuviškam veikimui labai didelė pagelba.

Keli žodžiai dėl LF "užšaldyto kapitalo", kurį kai kurie kultūrininkai ir vienas kitas visuomenininkas primena. Čia jie galvoja labai nerealiai ir vienašališkai. Aš garantuoju jiems ir mane paremtų šimtai LF organizatorių, kad, jeigu ne LF, beveik visas LF pusė milijono būtų pasilikę privačiose kišenėse ir šiandien neturėtumėm garantuoto virš 30 tūkstančio kasmetinių pajamų lietuviškiems reikalams.

Linkiu LF narių suvažiavimui darbingumo, entuziazmo, susiklausymo ir pasišventimo.

AR KINIJA NUGALIMA?

(Atkelta iš 3 pusl.)

nistinės viso pasaulio jėgos vieno centro nebeturės. Pekino ir daugelio kitų komunistinių kraštų akyse Sovietai yra ir liks "naujaisiais carais", imperialistais, kolonialistais. Ligi šiol maždaug vieninga komunistinė stovykla padalyjama į dvi ar daugiau dalių ir ateityje vis dau giau irs.

Manoma, kad ir šio šaltojo karo su kinais atveju Sovietai turės vis didesnį dėmesį skirti Azijos reikalams ir todėl Europoje reikšis silpniau, bent jau ne agresyviau.

Tačiau tuo tarpu dar netikima, kad rusų — kinų šaltasis karas atneštų Europai apčiuopiamesnės naudos, nors jam ir priskiriamas rusų suplanuotas Berlyno blokados Vokietijos rinkimų metu nepasisekimas, ką pati Sovietų spauda pripažino. Taip pat nemanoma, kad JAV, niekada nepasižymėjusios sumania, lanksčia ar toli pramatančia diplomatija, sugebėtų konfliktą išnaudoti savo ar pavergtų tautų labui. Ne daug iš to sau naudos mato ir Europos (ypač vokiečių) tautos. Kai kas net nuogąstauja, kad rusai, turėdami rimtą priešą Azijoje, gali įvesti savo krašte labai griežtą režimą ir ta proga sustiprins priespaudą pas save ir satelitiniuose kraštuose. Net vokiečiai nemato čia galimybės susijungti. Anot jų žurnalisto Hans Gresmanno (Die Zeit): "Azijoje sukurtos ugnies spinduliai gali pasiekti ir Europą, tačiau ji bus per karšta, kad galėtumėm ant jos sau sriubą virti".

KANADOS ŽINIOS

Toronto Ont.

UŽKANDŽIAI PO REKOLEKCIJŲ

Verbų sekmadienį, kovo 30 d., Toronto Šv. Jono Krikštytojo lietuvių parapijoj buvo užbaigtas priešvelykinis susitelkimas — rekolekcijos. Šiemet šioj parapijoj rekolekcijas pravedė kun. dr. F. Jucevičius iš Montrealio. Rekolekcijos galutinai buvo užbaigtos 11 valandos pamaldomis ir po jų bendrais visų parapiečių užkandžiais parapijos salėje. Užkandžius paruošė ir organizavo L. kat. moterų s-gos Šv. Jono parapijos skyrius. Salė buvo pilnutėlė parapiečių. Atidaromąjį žodį tarė Kat. moterų skyr. pirm. V. Otienė, prieš valgį maldą sukalbėti pakviesdama parapijos klebona kun. P. Ažubalį.

Skaniai pasivaišinus rūpestingųjų šeimininkių paruoštais užkandžiais prabilo padėkos žodžiais į rekolekcijų vedėją. Kalbėtojų tarpe buvo klebonas kun. P. Ažubalis, moterų skyr. pirm. V. Otienė ir ypač jautrų žodį tarusi agr. Sekonienė, kuri kalbėjo kaip Kanados Liet. Kat. moterų centro v-bos atstovė.

Po to buvo paprašytas papasakoti įspūdžių iš lankymosi Lietuvoje pats rekolekcijų vedėjas kun. dr. F. Jucevičius. Jis pradžioje užsiminė apie pačias rekolekcijas.

Savo įspūdžių iš lankymosi tėvynėje kun. dr. F. Jucevičius ne daug pasakojo, nes jie buvo aprašyti "Tėviškės Žiburiuose", tik dar kartą pabrėžė, kad bolševikinėj priespaudoj gal labiausiai kenčią tikintieji. Jis siūlė melstis už juos, kad Aukščiausias jiems padėtų tą priespaudą ištverti. Lietuvos didieji miestai (ypač Kaunas) yra apleisti, apšepę. Be galo apleistos Vilniaus gražiosios bažnyčios. Lankymosi metu pamaldas jis laikęs Aušros Vartų koplyčioje, kuri, nors nėra didelė, būdavusi pilna besimeldžiančių. Jie ryžtingai giedodavę giesmę Marija, Marija.

Kaune ir Vilniuje daugelio atvejų girdimą ne lietuvių kalba, bet, kas kalba lietuviškai, ypač jaunimas, kalba gražia ir taisyklinga lietuvių kalba. Po įspūdžių papasakojimo buvo keletas paklausimų, kaip J. Rinkūnienės, O Jonaitienės ir kt.

Pr. Alš.

Mamie Eisenhower, buvusio prezidento našlė, ašaroja savo vyro, su kuriuo išgyveno 52 metus.

KULTŪRA IR NETIKĖJIMAS

Romoje popiežiškajame Grigaliaus universitete teologų ir sociologų kongrese buvo studijuota tema "Kultūra ir netikėjimas". Kongresą suorganizavo Vatikano sekretoriatas santykiams su netikinčiais palaikyti, bendradarbiaujant Californijos Berkeley universiteto sociologijos fakultetui ir Italijos "Giovanni Agnelli" psichologijos institutui, Atidarymo posėdyje įžanginę paskaitą skaitė sekretoriato santykiams su netikinčiais palaikyti sekretorius prel. Grumelli, iškeldamas tikinčiųjų ir netikinčiųjų santykių problemas. Kongreso darbų programoje buvo įvairūs pranešimai ir simpoziumai nagrinėjant ateizmo ir kovos prieš Dievą priežastis, metodus ir reiškimosi būdus, bei priemones tikinčiųjų dialogui su netikinčiais vesti. Kongrese dalyvavo 25 įvairių tautų garsiausi teologijos, sociologijos ir psichologijos specialistai, kurių tarpe kard. Koenig, kaip sekretoriato santykiams su netikinčiais palaikyti prezidentas.

Did your Mother take you for your last checkup?

What is it about grown-ups? Don't they know annual checkups are the first line of defense against cancer? It's nice to find out you're as healthy as you feel. See your doctor. You'll find that peace of mind beats lollipops any day!

Help yourself with a checkup. And others with a check.

American Cancer Society

THIS SPACE CONTRIBUTED BY THE PUBLISHER

Kas tik turi gerą skonį,
Viską perka pas Lieponį!

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI
FURNITURE CENTER, INC.

Marquette Pk., 6211 So. Western, PR 8-5875
J. LIEPONIS

Pirmadieniais ir ketvirtadienias nuo 9 iki 9:30. Kitom denom nuo 9 iki 6 val. vak. Sekmadieniais atdara nuo 12 iki 5

Kurkite geresnę ateitį

Įsijunkite į CHICAGO TAUPYMO BENROVĖS Taupytojų Praturtėjimo Planą! Pasirinkit Jums tinkamiausią Mėnesinį Taupytojų Praturtėjimo planą iš žemiau nurodytos lentelės sudarytos pagal dabar taupymo knygelėse mokamus 4¾%. Pradėkite taupyti dabar geresnei savo ateičiai.

ŠTAI MĖNESINĖ TAUPYMO LENTELĖ:

MĖNESINĖS SANTAUPOS — MĖNESINĖ TAUPYTOJŲ PRATURTĖJIMO LENTELĖ

	2 YRS.	4 YRS.	6 YRS.	8 YRS.	10 YRS.
$10.00	$252.13	$524.08	$833.30	$1,167.46	$1,534.51
20.00	504.26	1,058.16	1,666.59	2,334.91	3,069.02
30.00	756.39	1,587.25	2,499.89	3,502.37	4,603.53
40.00	1,008.53	2,116.33	3,333.18	4,669.82	6,138.04
50.00	1,260.66	2,645.41	4,166.48	5,837.28	7,672.55
60.00	1,512.79	3,174.49	4,999.78	7,004.73	9,207.06
70.00	1,764.92	3,703.58	5,833.07	8,172.19	10,741.57
80.00	2,017.05	4,232.66	6,666.37	9,339.65	12,276.08
90.00	2,269.18	4,761.74	7,499.66	10,507.10	13,810.59
100.00	2,521.32	5,290.82	8,332.96	11,674.56	15,345.09

FEDERAL SAVINGS AND LOAN INSURANCE CORPORATION — SAFETY OF YOUR SAVINGS INSURED UP TO $15,000

SAFETY DEPOSIT BOXES

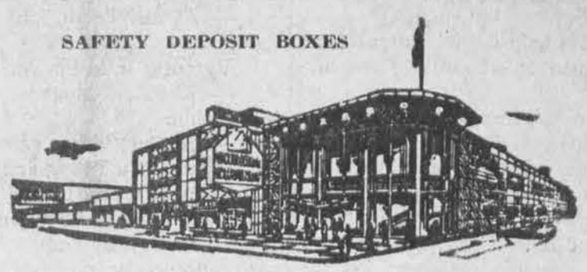

5¼% per yr. on $8,000.00 Certificates

4¾% per yr. on Pass Book Accounts

TURTAS SIEKIA VIRŠ $90.000.000.00

JOHN Pakel, President

Chicago Savings and Loan Assn.

6245 SO. WESTERN AVE. TEL. GR 6-7575

HOURS . Mon. 12 P.M. to 8 P.M., Tues. 9 to 4, Thurs. & Fri. 9 to 8, Sat: 9 to 12:30

2 FREE PARKING LOTS

DETROITO ŽINIOS

GAUSI TALKA "DRAUGO" ŠVENTĘ RUOŠIANT

"Draugo" šventė Detroite gerai pasisekė ir gražiai praėjo, gi Lietuvių Namai jau senai tokį svečių skaičių buvo matę. Ši šventė pasisekė tik dėka neįprastos ir didelės detroitiečių talkos, be kurios rengėjai — Lietuvių žurnalistų s-gos keturi centro valdybos vyrai — jokiu būdu nebūtų įstengę šventę suruošti.

Dariaus-Girėno klubas ir jo pirm. dr. Vytautas Mileris, pirmieji prisidėjo savo parama sumokėdami nuomą už L. namus. L. namų draugija ir jos vicepirm. Jonas Atkočaitis taip pat nuoširdžiai talkino šią šventę organizuojant.

Nuoširdi auka buvo "Briedis Realty" savininko Juozo Briedžio, kuris apmokėjo gražiai išleistų programų ir pakvietimų spausdinimo išlaidas.

Kai visi salėje gėrėjomės nepaprastai gražia akt. Zitos Visockienės, sol. Stasio Baro, akomp. Alvydo Vasaičio ir rašyt. Aloyzo Barono menine programa, jūrų "Švyturio" kuopos uniformuoti šauliai šaltoką naktį sažiningai saugojo L. namų apylinkę ir pastatytus automobilius. Dėka šių vyrų galėjome be rūpesčio sekti puikią šventės programą. Kuopos pirm. Mykolo Vitkaus žinioje L. namų rajoną patruliavo: Juozas Talevičius, Stepas Lungys, Antanas Kriščiūnas, Jonas Balnionis, Kazimieras Ivoška ir Klemensas Urbšaitis.

St. Butkaus kuopos šauliai, vadovaujant pirm. Vincui Tamošiūnui, gražiai talkino prižiūrėdami tvarką L. namuose, parduodami ir tikrindami bilietus prie įėjimo ir daug davė fizinės jėgos įvairius parengiamuosius darbus dirbant. Paminėtini šauliai: Juozas Augaitis, Juozas Bliudžius, Balys Rūkštelė, Bronius Valiukėnas, Leonas Petronis, Antanas Šiurkus, Feliksas Blauzdys ir Antanas Vaitiekus.

Gėrėjomės gražiu scenos papuošimu, kurį atliko ateitininkų atstovai Indrė Damušytė ir Vytas Kutkus, pagal Jadvygos Damušienės projektą. Šviesos efektais pasirūpino akt. Justas Pusdešris.

Michigan ir 23 gatvės kampe esanti svetimtaučių krautuvė Paddock Drug (3400 Michigan) leido naudotis jų aikšte automobiliams pastatyti neimdami jokio atlyginimo. Šioje aikštėje telpa apie 60 automobilių ir čia saugojo jūrų šauliai.

Nuoširdžiai patalkino šioje šventėje mūsų jaunimo organizacijos-skautai ir ateitininkai, ypač sėkmingai svečių tarpe platindami šios šventės metu premijuotą naują rašyt. Jurgio Gliaudos romaną "Liepsnos ir apmaudo ąsočiai". Indrės Damušytės žinioje talkino ateitininkai: Aida Smalinskaitė, Karolė Veselkaitė, Birutė Kutkutė, Linas Mikulionis, Rimas ir Edmundas Kaspučiai. Skautai be knygos platinimo, dar mandagiai patarnavo rūbinėje. Rimo Bulotos žinioje buvo šie skautai: Kastytis Karvelis, Antanas Paškus, Robertas Selenis, Edvardas Sventickas, Algis Tumas, Robertas Leonavičius, I. Sventickaitė, Silvija Leonavičiūtė, Lilė Vizgirdaitė, Austė Pečiūraitė ir Valentina Hotraitė. Skautų ir ateitininkų atstovai Kastytis Karvelis ir Aida Smalinskaitė Detroito visuomenės vardu menininkams atlikusiems programą padėkojo gelių kalba.

Jei susipažinimo kavutė buvo kitokia kaip kitais panašiais atvejais, tai dėka ponių, kurios iškepė ir paaukojo apie 30 tortų. Tokius tortus kavutei davė: Pranė Balandienė, Diana Šostakienė, Pajauta Gaižutienė, Irena Alantienė, E. Garliauskienė, Salomeja Grigaitienė, Teresė Ivanauskienė, Teresė Merkevičienė, Lidija Mingėlienė, Bronė Nakienė, Marija Milerienė, Anelė Pašukonienė, Danutė Petronienė, Stasė Pranienienė, Rožė Pelpienė, Ona Pusdešrienė, Ona Rutkauskienė, Bronė Selenienė, Marija Šimkuvienė, Sofija Sirutavičienė, Marija Sims, Valerija Šulcienė, Vladislava Šiurkienė, Petrė Stunskienė, Aldona Tamulionienė, Genovaitė Viskantienė, Stasė Urbonienė ir Anelė Žiedienė.

Ir jei kava buvo neįprastai gardi, tai buvo sekančių vyrų kaltė, kurie paaukojo benediktiną: Leonardas Šulcas, Vincas Tamošiūnas, Edvardas Milkauskas, Jonas Butkus, Antanas Šiurkus, Jonas Pleskus, dr. Vytautas Mileris, Petras Bliudžius, Mykolas Vitkus, Stasys Geldauskas, lietuviškoji "Rūtos" krautuvė ir Antanas Vaitiekus.

Kun. B. Sugintas, šimetinis "Draugo" premijos mecenatas, gegužės 4 d. švenčias auksinį kunigystės jubiliejų, kalba Detroite premijos įteikimo metu kovo 22 d.

Nuotr. J. Gaižučio

Prie kavutės pasisekimo daug dirbo Valerija ir Leonardas Šulčai. Jiems patalkino ir svečiams patarnavo Irena Alantienė, Lidija Mingėlienė, Bronė Nakienė, Marija Šimkuvienė, Stasė Pranienienė ir Bronė Selenienė.

Paminėtini pakvietimų platintojai. Pakvietimus buvo galima įsigyti Vlado Paužos Neringoje ir pas Vytautą Čižauską spaudos kioske. Taip pat sėmingai platino Birutė Januškienė (Windsore), Vincas Tamošiūnas, St. Garliauskas, Liuda Rugienienė, Jonas Urbonas, Rimas Korsakas, Jonas Atkočaitis, Danutė Petronienė, Albinas Grigaitis, Mykolas Vitkus ir patys rengėjai.

Abi radijo valandėlės nuoširdžiai šią šventę garsino radijo bangomis, ypač Rapolas Valatka, St. Garliauskas ir Rimas Korsakas. Spaudos žmonės neatsiliko. Žurn. Af. Nakas apie artėjančią šventę painformavo "Naujienų", "Keleivio" ir "Nepriklausomos Lietuvos" skaitytojus, Antanas Grinius "Dirvos" ir "Tėvynės".

Šventės proga laureatas rašyt. Jurgis Gliauda, mecenatas kun. Benediktas Sugintas, "Draugo" dienraštis ir rengėjai — L-Žurn. s-gos centro valdyba, gavo visą eilę sveikinimų ir linkėjimų iš mūsų žymių žmonių. Tokius sveikinimus prisiuntė vysk. Vincentas Brizgys, Lietuvos atstovas Juozas Kajeckas, Lietuvos generaliniai konsulai Petras Daužvardis, Anicetas Simutis, Jonas Žmuidzinas, Vliko pirm. dr. J. K. Valiūnas, Lietuvos laisvės komiteto pirm. Vaclovas Sidzikauskas, LB JAV centro valdybos pirm. Bronius Nainys, LB Kanados c.v. pirm. S. Čepas ir Lietuvių fondo pirm. dr. Antanas Razma. Vakaro metu gauta visa eilė sveikinimo telegramų laureato Jurgio Gliaudos vardu.

Pasaulio LB centro valdybos pirm. St. Barzdukas savo sveikinimą atvežė pats asmeniškai ir oficialioje dalyje pasakė atitinkamą kalbą.

Visiems aukščiau paminėtiems asmenims ir organizacijoms priklauso didelė padėka ne tik iš L. žurnalistų sąjungos, bet ir mūsų dienraščio "Draugo". Man ruošiant ir tvarkant šios šventės "ūkinius" reikalus, yapč malonu pažymėti, kad visi pasižadėję prisidėti prie šios šventės pasisekimo, ne tik pažadą ištesėjo, bet visi laiku buvo savo vietose. Tai, žinoma, daug palengvino šventės tvarkymo darbą. Šventė pasisekė tik nuoširdžios lietuviškos talkos dėka.

Vl. Selenis

Svečiai "Draugo" literatūros šventėje Detroite.

Nuotr. J. Gaižučio

MARGUČIŲ RITINĖJIMO IŠKYLA

Tradicinė, at-kų jaunučių ir ir jaunių, margučių medžioklės ir ridinėjimo iškyla įvyks per Atvelykį, balandžio 13 d. Dainavoje.

Vaikų transportu pasirūpina tėveliai. Dainavoje reikia būti tarp 11-12 val. Maistu apsirūpina kiekviena šeima, išskyrus karštą kavą, kurios bus galima gauti ten vietoje. Šios iškylos proga jauniai ateitininkai išvalys senuosius inkilus ir įkels savo darbo naujų inkilų.

Į iškylą kviečiami ir vyr. moksleiviai ir studentai ateitininkai, kurie, jei margučių neridinės, galės atidaryti lauko teniso ir krepšinio sezoną.

Kiekvienas jaunutis ir jaunis atsiveža po 3 pačių margintus margučius.

Balandžio 13 d. Dainavoje įvyks ateitininkų tėvų susirinkimas. Vienetų globėjai painformuos apie ateinančias vasaros at-kų stovyklas ir Detroito at-kų šeimos pavasario šventę, kuri įvyks birželio 8 d. Dainavoje.

JDV.

TRUMPAI

—**Bubulis ir Dundulis** balandžio 19 d. 7.30 val. L. namuose linksmins detroitiečius. Tai linksmas A. Rūko parašytas 3 veiksmų nutikimas, kuriame dėl niekų kivirčijasi du kaimiečiai, sukeldami žiūrovams daug smagaus juoko. Bubulis ir Dundulis su nepaprastu pasisekimu jau buvo suvaidintas Chicagoje ir Clevelande. Režisuoja Algimantas Dikinis, vaidina Chicagos scenos darbotojų artistai.

—**Antano Škėmos** akademijos metu gegužės 10 d. 8 val. L. namuose kalbės mirusio rašytojo geras draugas ir jo knygų leidėjas Jonas Kiznis iš New Yorko. Taip pat į akademiją atvyksta velionės žmona Janina Škėmienė.

— **Alfonsas Kasputis**, vienas iš svarbesnių rengėjų "Šilainės" dvidešimtmečio banketo, praneša, kad bilietai ir stalai jau tirpsta. Norintieji bankete dalyvauti turi pasiskubinti ir stalus užsisakyti pas jį arba Joną Ratniką. Banketas įvyks gegužės 24 d.

— **Į debiutančių balių "Kartą pavasarį"** jau užsiregistravo aštuonios lietuvaitės - debiutantės. Balius įvyks L. namuose balandžio 26 d.

— **Saliomeja Bizauskienė** 74 metų mirė kovo 28 d. ir Ona Ramutienė 88 metų mirė kovo 24 d. Abi senosios kartos ateivės ir palaidotos su bažnytinėmis apeigomis.

— **Hamiltono "Aukuras"** atvyksta į Detroitą gegužės 17 d. Pakvietė St. Butkaus šaulių kuopa.

— **Antro Kaimo** ketvirtoji gastrolė Detroitui įvyks balandžio 12 d. L. namuose.

— **Kun. Alfonsas Babonas**, Dievo Apvaizdos parapijos vikaras, šiomis dienomis buvo pagerbtas ir supažindintas su parapiečiais. Pagerbimą suruošė prie tos parapijos veikiančios katalikiškos organizacijos.

— **Velykų rytą** 7 val. Šv. Antano bažnyčioje prisikėlimo pamaldose giedos muz. St. Sližio vadovaujamas jaunimo choras.

(sln)

— Amerikos prezidentiniai rinkimai, pagal kongreso 1845 m. išleistą įstatymą, įvyksta pirmą lapkričio mėnesio po pirmo pirmadienio antradienį. Sekantieji rinkimai bus 1972 m.

1968 m. pavasarį Detroito skautų-čių tautinių šokių grupė "Pašvaistė". Iš dešinės pirmoje eilėje antroji — grupės vadovė, ps. R. Zotovienė. Šis atžalynas š. m. gegužės 11 d. šoks Detroito šaulių būrio ruošiamam Vlado Putvio minėjime.

UŽSIENIO POLITIKOS APŽVALGINĖ SPAUDOS KONFERENCIJA

GRAŽINA KRIVICKIENĖ

Tradiciškai jau eilę metų valstybės departamentas ruošia rudens ir pavasario užsienio politikos apžvalgines konferencijas. Susidomėjimas šia pavasario konferencija, įvykusia š. m. kovo 26 - 27 dienomis, buvo žymiai didesnis negu kitais metais. Joje dalyvavo daugiau kaip 700 spaudos ir radijo agentūrų atstovų. Tačiau kai kas apsivylė šia konferencija, nes atvykusieji tikėjosi išgirsti radikalesnių užsienio politikos pasikeitimų atėjus valdžion respublikonams. Nusivylimo atgarsių pasirodė ir Washingtono spaudoje.

Pagrindiniai prelegentų gvildenami klausimai lietė daugiausia problemas susijusias su komunistiniais kraštais ir neramumų centrais: Vietnamu, arabų kraštais, Izraeliu, rytų - vakarų Europa, Nato, Afrika. Dauguma kalbėtojų buvo naujos vyriausybės paskirti žmonės, bet buvo keli ir buvusios valdžios aukšti pareigūnai: valstybės pasekretorius Elliot L. Richardson, pasekretorius U. Alexis Johnson, sekretoriaus asistentas Joseph J. Sisco, sekretoriaus asistentas (Europos reikalams) Martin J. Hillenbrand ir kit.

Valstybės sekretorius William P. Rogers, atėjęs padaryti savo pranešimo, buvo sutiktas gausiais plojimais. Tačiau čia jis pasitenkino tik trumpu pareiškimu ir keliais atsakymais į susirinkusiųjų paklausimus, nurodęs tai, kad išsamų pranešimą užsienio politikos klausimais jis yra padaręs tą pačią dieną senato užsienio reikalų komiteto apklausinėjimuose ir čia nenorįs to paties kartoti. Tekstą jo kalbos, pasakytos senate, visi susirinkusieji galėjo gauti išeidami iš salės.

Į priėmimą, suruoštą pirmosios konferencijos dienos vakare, atsilankė valstybės sekretorius ir ponia Rogers bei kiti aukšti departamento pareigūnai. Jie atėjo pasisveikinti, susipažint ir trumpai pasikalbėti su žinių agentūrų atstovais. Tuo būdu jūsų korespondentei teko pasisveikinti su nauju valstybės sekretoriumi ir pasakyti, kad ji atstovauja lietuvišką dienraštį "Draugą". Pasekretoriui Alexis Johnsonui turėjo progos priminti Lietuvos problemą, susitikti su eile senų pažįstamų ir užmegsti santykius su naujai sutiktais asmenimis.

Naujoje liet. J. Gaidelio operoje "Dana" sol. Roma Mastienė dainuos Daugirdaitės, Danos draugės, partiją, o buv. Metrop. operos sol. Algirdas Brazis dainuos Pakalnio, buv. karininko, partiją. Abu jie bus vaidybiniais partneriais.

Nuotr. Z. Degučio

DIETIŠKI PRODUKTAI
ORGANIŠKI VITAMINAI

PASS' HEALTH FOODS

Telef. — 778-9131 3248 West 55th Street

CHICAGO, ILLINOIS 60632

Pasiruoškite Velykoms!

Apsirūpinkite geriausių firmų rūbais, kol yra didelis pasirinkimas, kaip Groshire, Botony "500", Phoenix ir kitų.

Čia atvykę tėvas ir sūnus ras visa kas tik reikalinga jų apsirengimui. Visi tarnautojai kalba lietuviškai ir jums maloniai patarnaus.

Tik ką gauta iš ITALIJOS kostiumų, marškinių ir kt. aprangos.

Pirkę kostiumą, švarką ar kelnes, jūs būsite patenkinti, nes mūsų siuvėjai čia pat vietoje jums primieruos ir pritaikins ir nieko už pritaikymą nereikės mokėti.

Visos berniukų aprangos gaunamos, įskaitant stambius (husky).

ATVYKITE TUOJAU PAT, KAD GALĖTUMĖTE IŠ KO DAUGIAU PASIRINKTI.

SEIGAN'S

VYRŲ IR BERNUKŲ KRAUTUVĖ

4640 South Ashland Avenue

TEL. YArds 7-1272

Atidara vakarais: pirmadir ketvirtad., o kitomis dienomis iki 6-tos val. vakaro. Sekmadieniais nuo 10 val. ryto iki 4 val. popiet.

AIDAS TARP DANGORAIŽIŲ

ROMANAS

O. NENDRĖ

Tremtinių, tik atvykusių į Ameriką, gyvenimo aprašymas, kuris atitiks daugumos prisiminimus.

Pirmieji įspūdžiai svetimame krašte, sutiktos čia problemos, įsikūrimo sunkumai, nupasakojami lietuvės našlės lūpomis, kuri atvykusi su trimis vaikais stengiasi čia sukurti jiems ir sau ateitį.

Realūs vaizdai, kasdieniška kalba, lengvas stilius neturi jokių varginančių puošmenų, knygą paverčia lyg paties skaitytojo autobiografija.

Gaunama "Drauge". Kain. $5.00.

Illinois State gyventojai prie kainos turi pridėti 5% taksų.

AUKSINIAI RAGELIAI

PR. NAUJOKAITIS

Lietuviškos Knygos klubo išleista lyrikos knygutė, vos 65 psl., bet daili pažiūrėti ir maloni paskaityti, savo nuotaikomis artima kiekvieno lietuvio širdžiai: "Mano širdy — tėviškės žemė: aš gyvas esu... Ir nemirsiu!.."

Savo jautriais žodžiais ir skoningu P. Jurkaus pieštu viršeliu leidinėlis yra tinkama dovanėlė artimam draugui.

Gaunama "Drauge", kaina $2.00.

Illinois gyventojai prie knygos kainos turi pridėti 5 proc. mokesčiams.

OŠIANČIOS PUŠYS

Halina Didžiulytė - Mošinskienė

Trumpų vaizdelių rinkinys, kuriame autorė pina prisiminimus, realią tikrovę ir fantaziją. Jos kūryboje atsispindi jautri siela, virpanti meile motinai, gimtajam kraštui ir jo gamtai.

Stilius paprastas, kalba natūrali ir todėl skaitytojas gali lengvai atitrūkti nuo kasdienybės ir su malonumu pagyventi autorės piešiamais vaizdais, kurie daugeliui bus artimi ir gerai suprantami. Išleido Lietuviškos Knygos klubas.

Gaunama "Drauge". Kaina $2.50.

Illinois State gyventojai prie kainos turi pridėti 5% taksų.

Detroito skelbimai

PETRAS PUTRIUS

Dažo — Dekoravimas — Taiso
Kambarius — Verandas — Garažus.
Įdeda "Plaster Board". Visų rūšių grindų ir sienų plytelės.

12737 Grandmont Rd., Detroit 27, Michigan — Tel. VE 8-4064

LIETUVIŠKŲ MELODIJŲ RADIJO VALANDA

WJLB stotis — banga 1400

Šeštadieniais 3:00 iki 4:00 p. p.
Patricia Bandza tel. 278-3265
Algis Zaparackas tel. 549-1982

Vedėjas—RALPH J. VALATKA
15756 Lesure, Detroit, Mich. 48227
TEL. 273-2224

NUSIKALTIMAI IR BAUSMĖS

A. PUPELIS

Milžinišku tempu kylant nusikaltimų skaičiui, gyventojuose kyla susirūpinimas ir baimė saugumu. Vadovaujantieji organai svarsto ir ieško būdų ir priežasčių nusikaltimų sumažinimui. Tuo tarpu įstatymai kreipiami nusikaltėlių naudai, ramių piliečių sąskaiton. Nemažai atsiranda intelektualų prieš bausmės taikymą nusikaltėliams ir net žiūri kaip į sadistus į tuos, kurie palaiko bausmes. Mirties bausmė įstatymiškai dar nepanaikinta, bet faktinai nebeegzistuoja, nes praeitais metais, nubaustiesiems nei vienam nebuvo įvykdyta. Aštuonių merginų žudikas puikiai įsitaisęs vienukėje, nėra stumdomas ben droje kameroje, kaip smulkūs kišenvagiai, gražiai atrodo ir už siima menu.

Buvęs vyriausias teisės įgyvendintojas Ramsey Clark kongreso komitete apie nusikaltimus pasisakė: "Žiūrint į tolimesnę ateitį, nusikaltimų skaičius gali būti sumažintas tik panaikinus nusikaltimų priežastis". Bet tas dar nereiškia, kad iki bus panaikintos spėjamos nusikaltimų priežastys, nebereikia kovoti su nusikaltimais, o priimti už gyvenimo būtinybę.

Dažnai sakoma, kad neturtas veda į nusikaltimus, bet tai nebūtina, nes neretai ir turtingi žmonės padaro nusikaltimus, o tuo tarpu dauguma neturtingų nepadaro nusikaltimų. Scotland Yardo nusikaltimų tyrinėtojas Jackson sako: "Sumažinimas neturto ir išlyginimas ekonominio gyvenimo, neatneša nusikaltimų sumažėjimo".

Pagal Social Security administracijos duomenis neturtas JAV sumažėjo: 1920 m. apie pusė buvo neturtingų, 1962 m. sumažėjo iki penktadalio, o 1967 m. liko tik viena aštuntoji. Sumažėjimas neturto įspūdingai aukštas, tuo tarpu nusikaltimai iškylo dar didesniais šuoliais. Nusikaltimų skaičius apleistuose (slums) rajonuose yra žymiai aukštesnis negu kitur, bet pastebėta, kad iškeltų iš apleistų rajonų į naujus rajonus, nusikaltimų skaičius nesumažėjo. Didelis nusikaltimų skaičius pagreitina apleistų rajonų atsiradimą. Tvirtinama, kad vadinamo geto gyvenimas pakelia nusikaltimų skaičių, bet jei paimsim kinų, žydų ir kitų Europos tautų kolonijas, arba kaip dabar įprasta vadinti getus, rasime juose labai žemą nusikaltimų nuošimtį.

Verčiama kaltė neturtui, segregacijai, skurdui, grupių vadų sukurstymui bei asmeniškiems iškrypimams, dar negali būti kaip pateisinimas išvengi vadinamas Planned Parenthood mui bausmės. Pavz. pietinėse valstijose, kur žmonės tikrai skurdžiai gyveno, nusikaltimų buvo žymiai mažiau negu didmiesčiuose, kur palyginamai žymiai geriau gyvena. Nusikaltimus daugiausia skatina grupių vadai, nes daugumai jų nusikaltimai nėra svetimi.

Jei teisė numato bausmę už nusikaltimus, nusikaltėlis savaime jaučia pavojų. Vengimas pavojaus yra žmogaus prigimtis. Baimė būti sužeistam dažniausia žmogų apsaugo nuo susižeidimo. Įstatymais yra nustatytos bausmės, bet jos turi būti ir įgyvendinamos, bet ne pasiremiant įvairiomis priežastimis nusikaltimus pateisinti ir palikti be bausmės. Savo laiku Švedijoje išsiplėtus nusikaltimams, ėmėsi drastinių priemonių baudžiant žmogžudžius mirties bausme, o vagims nukertant ranką. Nors tai žiaurios bausmės, bet Švedijoje per šimtmečius žmonės galėjo gyventi be užraktų ir baimės.

Pav. permažos baudos skiriamos už mašinos pastatymą ne vietoje ir neįstengimas baudų išieškoti, daugelis nekreipė dėmesio ir nuolat nusižengdavo. Kada pabaudos buvo pakeltos ir išieškojimas sugriežtintas, nusižengimai tuojau sumažėjo. Paprastai nusikaltimai kyla, jei bausmės yra mažinamos, kitaip sakant, kada apskaičiuojama, kad nusikaltimas vertas rizikos. Yra didelis nuošimtis padariusių nusikaltimus po kelis ar keliolika kartų. Tiesa yra nusikaltėlių į kuriuos neveikia nors ir griežčiausios bausmės, bet tokių nėra aukštas nuošimtis. Geriausiai yra apsaugoti patys didieji nusikaltėliai. Jie pagauti gali nieko neatsakinėti, jei ir mėgintų ką kalbėti, policija turi perspėti, kad pagal konstituciją gali nekalbėti, kad neapkaltintų savęs. Turi geriausią apsaugą, geriausiai aprūpinti ir gali pasirinkti geriausią advokatą. o spauda aprašymuose taipgi suvaržyta.

Washingtone nuo 1961 m. nusikaltimai pakilo 175%. ginkluoti apiplėšimai per metus pakilo 90%, o įvairūs nusikaltimai per metus siekia dešimt tūkstančių. Teismai apkrauti darbais ir neįstengia nusikaltėlių bausti. 1968 m. buvo sugauti 53 asmenys apiplėšę bankus, bet nei vienas dar nebuvo teistas. Nežiūrint į nusikaltimų klestėjimą, siūloma pagerinti kalėjimus, pagreitinti nusikaltėliams užstatų išdavimą ir siūlomas įstatymas policijai nenaudoti ginklo. Įdomu, kad sugautas nusikaltėlis už žmogaus sužalojimą, nusiskundė policijos žiaurumu, nes pajuto skausmą.

Vienas dalykas yra aiškus, tik greitos ir griežtos bausmės gali sulaikyti nusikaltimus. Jau nimo auklėjimas gali pagelbėti, jei auklėjimas bus vedamas kartu ir tarpe tėvų ir grupių vadų, bet tai ilgų metų darbas. Turi būti pusiausvyra tarp teisės ir jos įgyvendinimo. Teisė negali tarnauti, paleidžiant nusikaltėlius laisvai ir teisė negali būti įgyvendinta surišant saugumo organams rankas.

Plačiai rodomos riaušės televizijoje, turto grobstymai, naikinimas, kortelių deginimas, bet vengiama ir labai retai tepasakoma kokių bausmių susilaukė nusikaltėliai. Nuolatinis pakartotinas demonstravimas įvairių nusikaltimų, bet vengimas vėliau iškelti ką susilaukė dalis nusikaltėlių, veikia kaip paskatinimas nusikaltimui, nes iš pateikto vaizdo atrodo, kad nusikaltimai iš viso nesusilaukė bausmės.

Praėjusios administracijos valdymo metai pasižymėjo išbujojusiu nusikaltimų kilimu ir įvairių konstitucinių teisių suteikimu nusikaltėliams. Reikia turėt vilties, kad naujoji administracija suras teisingą kelią nusikaltimų sumažinimui.

SĄMOKSLAS

romanas

VYTAUTAS VOLERTAS

Septynioliktąją "Draugo" premiją gavusi knyga, kuri savo tema skiriasi nuo visų kitų iki šiol tremtyje išleistų veikalų. Trys pagrindiniai veikėjai —vokietis, amerikietis ir lietuvis — likimo suvesti, kiekvienas savaip supranta, vertina ir eina per kartais sunkų, o kartais net juokingą gyvenimą.

Ryškūs charakteriai, netikėtos situacijos ir žodinga kalba iš karto patraukia skaitytoją ir todėl jis knygą padės tik užvertęs paskutinį jos lapą.

Gaunama DRAUGE, kaina $3.50.

Illinois gyventojai turi pridėti prie knygos kainos 5 proc. mokesčiams.

REMKITE "DRAUGĄ".

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS

MOVING
J. NAUJOKAITIS
Apdraustas perkraustymas
Ilgų metų patyrimas
WA 5-9209 Chicago, Illinois

Heating Contractor
Įrengiu naujus ir perstatau senus visų rūšių namo apšildymo pečius ir air conditioning į naujus ir senus namus. Stogų rinas (gutters), vandens šildymui boilerius. Turiu leidimus dirbti mieste ir užmiesčiuose. Darbas atliekamas greitai ir sąžiningai. Apskaičiavimai nemokamai.
DOMAS ŽUKAUSKAS
HEATING & SHEET METAL
4444 S. Western, Chicago 9, Ill.
Telefonas VI 7-3447.

BANGA
TV, Radio, Stereo, Spalvotom televizijom antenos. Pard. ir taisymas.
2649 W. 63rd St., Tel. 434-0421
Vakarais skambinti WA 5-3607
P. Rudėnas K. Šimulis

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
ir kitus kraštus
P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Av.
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

DAŽYMAS
PIGIAI DAŽAU KAMBARIUS
VALAU KILIMUS IR BALDUS
J. RUDIS — Tel. CL 4-1050

APDRAUDŲ AGENTŪRA
Namų, gyvybės, automobilių, sveikatos, biznio.
Patogios išsimokėjimo sąlygos.
J. BACEVIČIUS
6455 S. Kedzie Ave., PR 8-2233

10% — 20% — 30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas
FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Street
Chicago, Illinois
Tel. GA 4-8654 ir GR 6-4339

LEO'S SINCLAIR SERVICE
LEONAS FRANCKUS
Stabdžiai, Sankabos, Transmisijos
Tune-up ir Motorų Remontas
5759 So. Western Ave.
Kampas 58th Street
Telefonas — PRospect 8-9533

TELEVIZIJOS
Spalvotos ir paprastos, radijai, stereo, oro vėsintuvai.
Pardavimas ir taisymas.
J. MIGLINAS
Krautuvė Marquette Parke
2346 W. 69th Street 776-1486
Namų tel. — PR 6-1063

VALOME KILIMUS IR BALDUS
Plauname ir vaškuojame visų rūšių grindis.
J. BUBNYS — Tel. RE 7-5168

A. ABALL ROOFING CO.
Įsteigta prieš 49 metus
Dengiame visų rūšių stogus. Taisome arba dedame naujus kaminus, rinas, nutekamuosius vamzdžius. Dažome iš lauko. Taisome mūrą "tuckpointing". Pilnai apsidraudę. Visas darbas garantuotas
LA 1-6047 arba PO 2-8778
Apskaičiavimai nemokamai
Skambinkite bet kuriuo laiku

MOVING
Apdraustas perkraustymas
Įvairių atstumų
A. VILIMAS
823 WEST 34th PLACE
Telef. — FRontier 6-1882

MISCELLANEOUS

KOSTAS BUTKUS
Tel. PR 8-2781
METALO IR STIKLO:
Tvoros, Stogeliai, Durys Langai, Rynos, Turekliai

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
COSMOS EXPRESS
MARQUETTE GIFT PARCEL SERV
2608 69th St. Tel. WA 5-2787
2501 69th St. Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St. Tel. 254-3320
Lietuvių bendrovė turinti teisę siuntinius siųsti savo vardu iš Chicagos tiesiai į Lietuvą.
Didelis pasirinkimas įvairių medžiagų, ital. lietpalčių ir kitų prekių
Priimami doleriniai dovanų užsakymai.
E. ir V. Žukanskai

REAL ESTATE

6051 S. WHIPPLE
2-jų aukštų mūr. namas. 2 po 4 kamb. Centr. apšild. Pilna pastogė ir rūsys. 30 p. sklypas. Pilna kaina $22,500. Mažas įmokėjimas. Tuojau galima užimti. Susitarimui apžiūrėti skambinkit 423-1723 arba GA 2-2562

MŪR. 5 BUTŲ NAMAS, arti Western Electric Co. $720 pajamų per mėn. Mažos mėnesinės išlaidos. $43,900. SVOBODA, 2134 S. 61st Court, BI 2-2162. Jei neatsako, skambinkite LA 1-7038.

5 kamb. mūr. bungalow — 11330 So Natoma Ave. Gazo šiluma. 13 metų senumo. $17,000. Skambinti savininkui — VI 7-0350.

Arti Marquette pko
Geras investavimas — Naujas 6 butų mūr. namas, 4 po 4½ kamb. (2 mieg.), 2 po 3½ kamb. (1 mieg.) Apyl. Justice Ill. Prašoma kaina $85,900.
6 kamb. (3 mieg.) mūro namas Pilnas rūsys. Gazo šildymas. 2 maš. garažas. Marquette pko. apyl. $20,900

NAMŲ PIRKIMAS — PARDAVIMAS — VALDYMAS
Butų nuomavimas — Income Tax
Notariartas — Vertimai
Apdraudų Agentūra
BELL REALTY
J. BACEVIČIUS
6455 S. Kedzie Ave. — PR 8-2233

12-os butų naujas mūr. namas gražioje pietvakarių apyl. $26,000 metinių pajamų. Kaina prieinama.
6 kamb. 10 metų de luxe mūr. bungalow. prie Marquette pko. 1¾ vonių, įrengtas rūsys, 2 auto mūr. garažas.
1½ aukšto, 2 butai—5 ir 4 kamb. 18 metų mūr. prie 71 ir Sacramento. Įruoštas rūsys. Dvigubas mūr. garažas. $35,000.
2 po 5 kamb. (3 mieg.), 3 kamb rūsy. Mūr. Prie 67 ir California $28,500.
5 kamb. 20 metų mūr. rezidencija prie 71 ir California. $19,000.
5½ kmb. 3 metų mūr. bungalow prie Marquette Pk. $18,500.

LEONAS REAL ESTATE
INCOME TAX — NOTARIATAS
IMIGRACIJA
2735 W. 71st St. Tel. 925-6015

Skelbkitės "Drauge".

STATYBININKAI

VACYS CONSTRUCTION CO.
REZIDENCINIAI, KOMERCINIAI, MEDICINOS IR KITOKI PASTATAI
2457 West 69th Street
Tel. HE 4-7482

REAL ESTATE

2 po 4 kamb. med. Brighton pke. Švarus. Nebrangus.
3 butų mūr. 5—4½—4 kamb. Brighton pke. Geros pajamos. Neaukšta kaina ir mokesčiai.
Beveik naujas 4 butų mūr. 3 po 4 kamb. ir 7 kamb. 59 ir Kedzie. $75,000.
10 butų mūras prie pat Marquette pko. $89,900.

ŠIMAITIS REALTY
Insurance — Income Tax
Notary Public
2737 W. 43 St. — CL 4-2390

GERI NAMAI
1½ aukšto namas — 6 ir 5 kamb Uždari porčiai. Karpetai. Kabinetų virtuvės. Modern. vonios. Naujas gazu šildymas. Garažas. Arti mūsų. $27,500.
Didelis 6 kamb. mūras. 1½ vonios. Gazu šildymas. 2 auto mūro garažas. Arti 72 - California. $26,400.
12 butų. 2-jų aukštų mūras, prižiūrėtas. Aple $14,000 pajamų, garažas, Marquette pke. $80,000.
6 kamb., 6 metų švediškas namas. 2 vonios, karpetai, air conditioning, inter-comm. Mūro garažas, platus lotas. $34,000. Turime raktus.
Mūrinė 1 aukšto plati rezidencija. 2 vonios, mūro garažas. Prie Maris High. Gražu gyventi. $24,900.
2 butų didelis namas — 2 po 5 kamb., platus lotas. Garažas. Marquette pke. $20,800.
Pajamų mūras — 5 ir 3 kamb Visi nauji įrengimai. Arti 60 — California. $21,000.
Lotas dviem butam. 30 pėdų prie pat Marquette parko. Pigus.

VALDIS REAL ESTATE
2458 W. 69th St. RE 7-7200

Prie 68 ir Western 2 butai po 5 kamb. Platus sklypas. $20,500.
Prie 71 ir Talman — Mūras, 3 butai ir patalpa raštinei ar bizniui. Garažas. Nebrangus. $43,500.
1½ aukšto, 2 butai, 6 ir 4 kamb. ir patalpa bizniui Ekstra sklypas 25 p. $13,900.
70 ir Washtenaw. Mūras — 2 po 5 kamb ir bufas rūsy 3-ju kamb $28,900

VAINA REALTY
2517 W. 71st St., RE 7-9515

Tvarkingas, teisingas ir greitas patarnavimas visais Real Estate reikalais. Be to, veikia Notariatas, daromi ir liūdijami vertimai. Tvarkomi pilietybės dokumentai, pildomi Income Tax ir atliekami kitoki patarnavimai

ŠIMKUS REAL ESTATE NOTARY PUBLIC
4259 S. Maplewood Av. CL 4-7450

STATOME NAUJUS NAMUS
Atliekame įvairius pataisymus
Petrauskas Construction Co.
Tel. — 585-5285

Perskaitę "Draugą", duokite jį kitiems pasiskaityti

REAL ESTATE

2 po 6 kamb. mūr. Modernios vonios, alum. langai, šiluma gazu, 2 auto garažas. Marquette pke. $29,900.
2 po 5½ kamb. ir 4 kamb. angliškas rūsy. 7 metų mūras, 2 atskiros šilimos gazu, alum. langai, kilimai. $46,500.
6 butų naujas mūras. Karštu vand. šiluma gazu, alum. langai. Pajamų virš $10,000. metams. $86,000.
14 butų, 2-jų aukštų mūras. Geros pajamos. Marquette pke. $83,000.
10 butų po 3 kamb. mūr. Alum. langai, netoli mūsų įstaigos. Tik $67,000.
4 mieg. mūras. 2 pilnos vonios, šiluma gazu, Garažas. Netoli mūsų įstaigos. $18,900.
2 po 6 kamb. 8 metų rūras, karštu vand. šiluma gazu. Marquette pke. $42,000.
50 p. sklypas Marquette pke. Biziniui ir apartmentams. Teiraukitės.
12 butų 1 metų modernus įrturtingas įrengimais, balkonai. Pajamų $26,000 metams. Pietvakarių miesto daly. Teiraukitės.
Rooming house. Pajamų $50,000 metams. Labai gerai išnuom. Šiaurinėje miesto dalyje. Teiraukitės.
6 kamb. mūr. "Built-ins", koklinės plytelės, karšto vandens šildymas gazu. Marq. pke. $20,500.
1½ aukšto mūr. 5 ir 5 kamb. 2 šildymai. Atskiri šildymai. 2 auto garažas. 67 ir Oakley $19,500

NERIS REAL ESTATE
6924 South Western Avenue Tel. 471-0321

SALES ■ MORTGAGES ■ MANAGEMENT
Alex REALTY
Member of M.L.S.
ALEX ŠATAS—REALTOR
Main office 5727 W. Cermak Rd., Cicero, Ill. Tel. OL 6-2233
Turime šimtus namų Ciceroje, Berwyne, Riverside, La Grange Park ir kituose vakariniuose priemiesčiuose Prašome užsukti į mūsų įstaigą ir išsirinkti iš katalogo.

PARDAVIMUI

GARBAGE DRUMS
WITH COVERS AND HANDLES
30 and 50 gal. Free delivery
5622 So. Racine, 434-1113

ĮSIGYKITE DABAR!

"Draugo" knygų lentynose jau išstatytas naujas ALĖS RŪTOS romanas
VIENIŠI PASAULIAI
Išleido Lietuviškos knygos klubas, 265 psl., kaina $3.50.

Tematika šiai knygai paimta iš dabarties lietuvių Amerikoje gyvenimo, kuriame kyla visiem gerai pažįstamos, artimos ir suprantamos problemos. Čia ryškiais vaizdais atskleidžiami tėvų ir vaikų santykiai, senųjų prisirišimas prie prarasto gimto krašto bei praeities prisiminimai ir jaunimo polinkis pasiduoti svetimai įtakai.

Romanas įdomus visiems, nes jo puslapiuose kiekvienas ras save ar savo aplinką, kurios nuotaikos ir gyvenimo sąlygos yra bendros visiems ateiviams svetimame krašte.

Užsakydami knygą Illinois gyventojai turi prie jos kainos pridėti 5 proc. mokesčiams.

Bet kuriuo metų laikotarpiu yra naudinga paskaityti knygą, kuri priverčia žmogų pagalvoti, atitrūkti nuo kasdieniškų, materiališkų rūpesčių ir susitelkti savo dvasioje.

Tuo daugiau toks susitelkimas dera gavėnioje. Daug minčių ir dvasinio pakilimo suteiks kiekvienam Tomo Kempiečio knygos:

Kristaus sekimas 2.00
Marijos sekimas 1.25

Ši naudinga knyga gaunama DRAUGE. Illinois gyventojai prie knygos kainos prašomi pridėti 5 proc. mokesčiams.

DĖMESIO!

JEIGU JUMS REIKIA GRAŽIŲ VIZITINIŲ KORTELIŲ, kreipkitės į "Draugą", kuris spaudina tokius dalykėlius gražiai, greitai ir prieinama kaina.

Užsakymus su pinigais siųskite.
DRAUGAS
4545 West 63rd Street
CHICAGO, ILLINOIS 60629

Apsimoka skelbtis DRAUGE nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis. Gi skelbimų kainos visiems prieinamos.

PROGOS — OPPORTUNITIES

ĮSNUOM. pilnai įrengta taverna. Apžiūrėti galima po 1 val. popiet. 3052 W. 63rd St.

HELP WANTED VYRAI

SHIP FITTERS & BURNERS
(1ST CLASS ONLY)
MACHINIST, OUTSIDE
1ST CLASS
Write, Call or apply:
Brewer Dry Dock Co.
2945 Richmond Terrace
Staten Island, N. Y.
An equal opportunity employer

TOOL & DIE REPAIR
MUST BE EXPERIENCED
MAINTENANCE MAN
Electrical. Mechanical experience, etc.
These are permanent jobs with plenty of overtime. Top wages.
FOR APPOINTMENT CALL:
847 — 4685

WAREHOUSEMAN
General Warehouse work — Order Picker, Packing, other varied duties. Excellent benefits.
WALTER NORRIS CORP.
7800 N. Merrimac
NILES, ILLINOIS
966-0100 or 775-1500

Reikalingas vyras
VALYMO DARBUI
Gali būti vyresnio amž.
RE 7-5168

Take pride in your work, We neel a
PASTRY CHEF
DAYS, FULL TIME
Good wages.
Good working conditions.
FRENCH PASTRY SHOP
948 N. Rush Street
TEL. DE 7-1808

HELP WANTED — MOTERYS

GIRL FRIDAY
For secretarial as well as all around office duties. We will train but you should have good dictaphone exp. 2-girl branch office. Potential unlimited.
SEE MR. HODSON
1025 Criss Circle
Elk Grove Village Tel. 439-7700

VYRAI IR MOTERYS

DIE CUTTERS
(Male)
Experienced
& Envelope Operators
(Female)
New Plant
LaGrange, Ill. — Tel. 352-8420

DĖMESIO!

FRANK'S TV and RADIO, INC.
3240 SO. HALSTED STREET Telef. — CA 5-7252
DIDELIS PASIRINKIMAS ĮVAIRIAUSIŲ TELEVIZIJOS RADIO, STEREO APARATŲ PARDAVIMAS IR TAISYMAS
SPALVOTOS TELEVIZIJOS APARATAI

DRAUGO KNYGYNO KATALOGAS

•

siunčiamas nemokamai kiekvienam, kas jį užsisako paštu ar telefonu LU 5-9500.

Katalogas apima visas laisvajame pasaulyje išspausdintas lietuviškas knygas, daugumą lietuvių autorių anglų kalba knygų ir ribotą skaičių latviškų knygų, kurias galima gauti DRAUGE.

Knygos suskirstytos pagal savo turinį į 15 skyrių ir sugrupuotos alfabeto eile.

Katalogo pabaigoje yra autorių sąrašas su jų knygų pavadinimais.

Perskaitę Draugą, duokite kitiems pasiskaityti.

Lietuvių žurnalistų sąjungos Chicagos sk. nariai prie vaišių stalo, minint savo skyriaus 10 metų sukaktį. Dalyvavo apie 20 narių ir svečių, pareiškiant pirmininkui padėką ir pasitikėjimą tvarkant skyriaus reikalus. Stovi: M. Peteraitienė ir A. Gintneris. Nuotr. V. Noreikos

PALAIDOTA A. A. JOSEPHINE A. RAČKAUSKIENĖ

A. a. Josephine Ragauskienė ilgus metus gyveno 6052 So. Lafayette Ave. Pastaruoju laiku gyveno ir buvo rūpestingai prižiūrėta gerosios dukrelės Stellos ir žento Edvardo Abazarių, 7951 So. Artesian Ave. Mirė po ilgos ligos kovo 23 d. A. a. J. Ragauskienės mirtis praretino senųjų Amerikos lietuvių eiles. Mirtis skubiai skina organizuotojus, statytojus ir rėmėjus, ant kurių pečių laikėsi Amerikos lietuvių gyvenimas. A. a. Josephine Ragauskienė buvo pašarvota J. McPhee koplyčioje, kurią lankė daug žmonių. Prie velionės karsto buvo sudėta daug šv. Mišių aukų ir gėlių. Laidotuvės įvyko kovo 26 d. Iš koplyčios buvo nulydėta į Šv. Kryžiaus parapijos bažnyčią, kur prie bažnyčios pasitiko draugijų narės su degančiom žvakutėm. Žmonių buvo gan daug bažnyčioje, kur buvo uždegtos visos šviesos, nes a. a. Josephina buvo viena iš parapijos pionierių. Po šv. Mišių kun. J. Gilbertas pasakė pamokslą apie a. a. J. Ragauskienės nuveiktus gražius darbus. Pažymėjo, kad Ragauskų šeima pergyveno didelį smūgį, per trumpą laiką palaidojo du brolius, Joną, Stasį ir seserį Bronutę, o šiandien laidoja brangią motinėlę. Po pamaldų bažnyčioje buvo palydėta į Šv. Kazimiero kapines, kur paskutinį patarnavimą ir maldas atkalbėjo kun. J. Gilbert. Dalyvavo kun. Gudauskas ir kun. B. Sugintas. Po laidotuvių Šarkos restorane buvo gedulo pietūs, dalyvavo daug žmonių.

A. a. Josephina Ragauskienė buvo visų vienuolynų amžina narė, taipgi buvo parapijos stambi rėmėja ir yra daug pasidarbavusi draugijose ir parapijoj, buvo ilgamete "Draugo" skaitytoja ir rėmėja. A. a. Josephina Ragauskienė, buvo malonaus būdo, geros širdies ir gilaus tikėjimo moteris. Melskimės, kad Dievas būtų jai gailestingas, nes ir a. a. Josephina buvo gailestinga ir pildė jo šventą valią. Liūdi organizacijos ir parapija, netekusios geros rėmėjos ir darbininkės. Bet skaudžiausiai pergyvena ir liūdi jos dvi dukterys, Stella Abazarius ir Ann Martin su šeimomis. Visi reiškia gilią užuojautą a. a. J. Ragauskienės šeimai, netekusiai brangios motinėlės.

B. C.

LIET. VALSTIEČIŲ LIAUDININKŲ SUVAŽIAVIMAS

Praeitą savaitgalį, kovo 29—30 dienomis, Oak Lawn, prie Chicagos, gražiose Mid America Inn motelio patalpose įvyko septintasis Lietuvos Valstiečių liaudininkų sąjungos atstovų suvažiavimas.

Suvažiavimą atidarė vienas sąjungos veteranų agr. J. Bertašius. Pasveikinęs suvažiavusiuosius bei svečius, kalbėtojas suminėjo visą eilę narių, kurie kelių pastarųjų metų bėgyje nesugrįžtamai nukeliavo į amžinybę. Ta proga jis prisiminė ir J. Bačiūną, Pasaulio Lietuvių bendruomenės pirmininką, kuris ir liaudininkams buvo artimas, žymesne suma parėmęs vieną jų fondų. Mirusieji pagerbti tylos minute.

Suvažiavimo prezidiumą sudarė: dr. V. Sruogienė, prof. M. Mackevičius, L. Girinis-Norvaiša, A. Sugintas, M. Simokaitis ir E. Boreiša. Pirmininkavo M. Simokaitis ir sekretoriavo — E. Boreiša.

Prof. M. Mackevičius įprastu jam iškalbingumu pagrindinėje suvažiavimo kalboje apžvelgė esamą padėtį, siekiant mūsų tautai nepriklausomybės Prelegentas tam tikrų prošvaisčių mūsų laisvės siekimams mato vis stiprėjančiame kinų-rusų konflikte. Pastarieji jau dabar dalį savo divizijų permetė iš vakarų į tolimuosius rytus. O tai jau lengvina satelitų ir mūsų padėtį.

Daug dėmesio suvažiavimas skyrė simpoziumui VLIK'o veiklos temomis. Tuo klausimu platų referatą skaitė svečias iš New Yorko — J. Audėnas, LVLS-gos ir VLIK'o vicepirmininkas, pateikęs 16-os punktų mūsų vyriausiojo politinio organo ateities veiklos gairių apybraižą. Savo pastabomis referatą papildė Lietuvos generalinis konsulas dr. P. Daužvardis ir dr. K. Šidlauskas. Suvažiavimas susilaukė sveikinimų, kurių tarpe buvo VLIK'o pirmininko, dr. J. Valiūno, socialdemokratų užsienių delegatūros vardu — J. Skorubsko, dr. K. Šidlausko, dr. J. Pajaujo, L. Griniaus, J. Kutros (abu iš Kalifornijos) ir kitų. Ypatingai gražų sveikinimą atsiuntė J. Kutra. Jo sveikinimas bus paskelbtas liaudininkų spaudoje.

Suvažiavimo dalyviai organizuotai nuvyko į tautines lietuvių kapines, kur pastatyti yra įžymiesiems vyrams — dr. V. Kudirkai ir dr. K. Griniui — paminklai. Jie, kaip ir neseniai čia palaidotas red. J. Kardelis, atitinkamai pagerbti.

Antroji suvažiavimo diena buvo skirta savo organizaciniams klausimams aptarti. Dvie jų kadencijų veiklos pranešimą padarė dabartinis LVLS-gos pirmininkas agr. J. Daugėla. Apskritai, suvažiavimas praėjo darnia nuotaika ir gyvomis diskusijomis.

Šeštadienio vakarą tose pačiose patalpose įvyko jaukus pobūvis. Suvažiavimo metu LVLS-gos ilgametis veikėjas, sulaukęs neseniai 75 metų amžiaus, dr. J. Pajaujis paskelbtas sąjungos garbės pirmininku.

Pasibaigus LVLS-gos suvažiavimui, sekmadienį dr. V. Sruogienės bute posėdžiavo sąjungos centro komitetas. Peržvelgęs pastarojo suvažiavimo darbus ir apsvarstęs eilę aktualių reikalų, centro komitetas papildė savo sudėtį. Vietoje neseniai mirusio red. J. Kardelio ir pasitraukusio V. Bildušo, į centro komitetą įeina L. Girinis - Norvaiša iš Montrealio ir E. Boreiša iš Chicagos. Pastarasis išrinktas centro komiteto gen. sekretorium.

V.

— JAV-ių kongresas susideda iš senato ir atstovų rūmų. Yra 100 senatorių, du iš kiekvienos 50 valstijų, ir 435 atstovai.

A. A.

JOSEPHINE PETKUS

Gyveno 6932 So. Rockwell St

Mirė bal. 1 d., 1969, 1 val. ryto,

Gimė Chicago, Ill.

Pasiliko dideliame nuliūdime vyras George, sūnus George Robert, duktė Georgene, ir kiti giminės.

Kūnas pašarvotas Petkaus Marquette koplyčioje, 2533 West 71st St.

Laidotuvės įvyks šeštad., bal. 5 d. iš koplyčios 9 val. ryto bus nulydėta į Liet. Tautines kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: **Vyras, sūnus ir duktė.**

Laidotuvių direktorius A. Petkus ir Sūnus. Tel. 476-2345.

— Amerikos prezidentu gali tapti tiktai to krašto (ne naturalizuotas) pilietis, turįs nemažiau 35 m. amžiaus ir bent 14 metų gyvenęs JAV-se.

— Linksmieji yra ne tik laimingi, bet paprastai — geresni žmonės. K. J. Weber

GĖLĖS
Vestuvėms, banketams, laidotuvėms ir kt.
GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GĖLINYČIA
2443 W. 63rd St., Chicago, Illinois
PR 8-0833 — PR 8-0834

REMKITE "DRAUGĄ"

A. † A.
ROMUALDUI ZIGMANTAVIČIUI
mirus,
jo tetoms, pusseserėms ir kitiems giminėms reiškiame nuoširdžią užuojautą.

Buv. Nepriklausomos Lietuvos Geležinkeliečių Bendradarbiai

PIRKITE DABAR TIESIOG NUO MR. NELSON
SAVININKO
SAINT CASIMIR MONUMENT CO.
3914 West 111th Street
Didžiausias Paminklams Planų Pasirinkimas Visame Mieste.
Telef. — CEdarcrest 3-6335
Vienas blokas nuo kapinių.

MAZEIKA & EVANS
FUNERAL HOME
THREE
AIR-CONDITIONED CHAPELS
Parking Facilities
6845 SOUTH WESTERN AVE. REpublic 7-8600

LAIŠKAI "DRAUGUI"

Reikia atgaivinti "Knygų lentyną" ir "Gimtąją kalbą"

Prieš kurį laiką gavau iš vieno Lenkijos universiteto prašymą jiem padėti įsigyti "Knygų Lentyną", kurios paskutiniu laiku negauna.

Paklausinėjęs patyriau, kad pasimirus bibliografui Aleksandrui Ružancovui, mirė ir jo ilgų metų augintinis "Knygų Lentyna". 1966 m. buvo išleista Lietuvių bibliografijos metraštis, o po to vėl tyla.

Esu tikras, ir daugiau bibliotekų norėtų gauti lietuvių emigracines spaudos santraukas. Tai didelis darbas, vėliau vargu ar pilnai įmanomas pakartoti.

Stebiuosi, kad įvairios lietuvių organizacijos, ar paskiri kultūrininkai, tuo beveik nesirūpina.

Žymesnėse kolonijose atsirastų vienas ar daugiau asmenų, kurie gal sutiktų tokį leidinį sistematingai ruošti, jei turėtų reikiamas sąlygas ir jei būtų užtikrintas leidėjas, prenumeratoriai, administracija. Patogiausia ieškinėjimą pradėti nuo Chicagos. Iš tolo sunkoka žinoti dabartines sąlygas, bet gal sutiktų žurn. J. Vaidelys, tokio darbo mėgėjas, turintis didelį lietuviškos spaudos rinkinį.

Redaktorius būtinai turi prieiti visą emigracijoj leidžiamą lietuvių spaudą, gauti iš leidyklų, privačių asmenų išleistus leidinius. Organizatoriai parinktų tokiam reikalui geriausią vietą. Redaktorius už didelį, kruopštų darbą turėtų gauti bent šiokį tokį atlyginimą.

"Gimtoji Galba"

Taip pat be aimanavimų sustojo "Gimtoji Kalba". Ir vėl skaudus, neleistinas nuostolis visai emigracinei lietuvių masei. Siūlau:

Kuri nors organizacija (nenoriu minėti pavadinimų) imasi iniciatyvos sušaukti tuo reikalu kvietinų asmenų susirinkimą. Pradėti gal Chicagoje. Redaktorius išrenkamas vieniems metams, pažadant kitais metais turėti kitą redaktorių, jei jis nenorės. Dar sekančiais metais vėl taip pat. Kur gauti redaktorius? Be abejo, žurnaliukas turėtų palikti reikiamai aukšto lygio, į kurį neženinant savo pavardės sutiktų rašyti ir žinomieji mūsų kalbininkai. Todėl ir redaktorius-iai privalėtų deramai mokėti lietuvių kalbą. Tokių yra įvairiuose miestuose. Jie galėtų redaguoti iš savo namų. Organizatoriai galėtų raštu kreiptis į buvusius "G. K." bendradarbius, prašydami vėl pradėti bendradarbiauti, kas metai parašant bent po vieną straipsnį, straipsniuką. Ieškoti naujų bendradarbių studentijoj. Kreiptis ir į kitose valstybėse gyvenančius lietuvių kalbos mylėtojus talkos.

Skelbta, buvę apie 40 bendradarbių. Panašų skaičių vėl reikėtų sudaryti. Kaip buvęs bendradarbis šiemet atsiųsčiau bent vieną straipsniuką "G. K."

Greta organizacijų, kodėl koks turtingesnis asmuo nesiima tokio lei dinėlio finansavimo. Įsiamžintų.

Taigi: būtinai reikia pasistengti atgaivinti "Knygų Lentyną" ir "Gimtąją Kalbą!"

Alg. Gustaitis

A. † A. HELEN BORDEN
ŠIMKEVICIŪTĖ

Gyveno 10933 S. Fairfield Ave.
Mirė balandžio 1 d., 1969, 9:30 val. vak., sulaukus 85 m. amž.
Gimė Lietuvoje, Amerikoje išgyveno 82 m.

Paliko dideliame nuliūdime sūnus Dr. John Borden, marti Priscilla, 2 dukterys: Genevieve Zayner ir Cecilia Price, žentas William F., 6 anūkai: Randy ir Sandy Borden, Robert ir John Jr, Zayner ir Celia ir William Jr. Price, 8 proanūkai, sesuo Pauline Strampel, orolis Francis Sims, ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Priklausė S.L'A. 109 kuopai. Buvo narė Chicago Lithuanian Women's Club.

Kūnas bus pašarvotas ketv., 5 val. popiet Lackawicz koplyčioje, 2424 W. 69 St.

Laidotuvės įvyks šeštad., bal. 5 d. iš koplyčios 10 val. ryto bus atlydėta į Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: **Sūnus, dukterys, marti, žentas, anūkai, proanūkai ir kiti giminės.**

Laidotuvių direktorius Lackawicz ir Sūnus. Tel. RE 7-1213

EUDEIKIS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Trys Moderniškos Koplyčios:
4330 - 34 South California Avenue
Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852
4605 - 07 South Hermitage Avenue
Telefonas — YArds 7-1741 - 2

A. † A.
CLARA D. PETRAITIS
DAUTARAITĖ

Gyveno 8600 S. Melvina Ave., Oaklawn, Illinois.
Mirė bal. 2 d., 1969, 8:55 val. ryto, sulaukus 49 m. amžiaus.
Gimė Chicagoje, Ill.

Pasiliko dideliame nuliūdime vyras Bruno, duktė Christine, 2 sūnūs: Bruno R. ir Michael, sesuo Josephine Slazas su šeima, brolis John Dauter su šeima, švogeris John Petraitis su žmona Henrietta ir šeima ir kiti giminės.

Priklausė Motinų klubui St. Louis de Montford mokykl.

Kūnas pašarvotas Mažeikos-Evans koplyčioje, 6845 S. Western Ave.

Laidotuvės įvyks šeštad., bal. 5 d. iš koplyčios 10:15 val. ryto bus atlydėta į St. Louis de Montford parapijos bažnyčią, kurioje įvyks pamaldos. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero kapines.

Šv. Mišios už velionės sielą bus atnašaujamos toje pat bažnyčioje šeštad., bal. 12 d., 9:30 val. ryto.

Vietoj gėlių aukokite Vėžio fondui.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: **Vyras, duktė, sūnūs ir kiti giminės.**

Laidotuvių direktorius Mažeika-Evans. Tel. RE 7-8600

P A D Ė K A

Mūsų mylimam vyrui, tėveliui ir seneliui

A. † A.
Dipl. teis. ANTANUI RAGAUSKUI
mirus,

Gilią padėką reiškiame kun. J. Makarui už gedulingas pamaldas Šv. Jurgio bažnyčioje ir kun. A. Baltiniui už pamaldas koplyčioje ir palydėjimą į amžino poilsio vietą. Dėkojame Dr. J. Prunskiui ir kun. B. Sugintui už maldas koplyčioje.

Nuoširdžiai dėkojame Dr. Jokubkai už atsisveikinimo žodį Lietuvių Teisininkų vardu.

Labai dėkingi liekame p. A. Gintneriui už įspūdingą atsisveikinimą savo, Lietuvių Žurnalistų ir kitų organizacijų vardu bei tartą žodį prie karsto ir spaudoje.

Nuoširdus ačiū p. P. ir p. V. Šulaičiams už mums brangius žodžius spaudoje.

Dėkojame lankiusiems koplyčioje, dalyvavusiems pamaldose bažnyčioje ir palydėjusiems velionį į kapines. Dėkojame giminėms, draugams ir pažįstamiems už pareikštą užuojautą spaudoje, laiškais, telegramomis ar žodžiu, už gausiai užprašytas Šv. Mišias, atsiųstas gėles, už aukas Lietuvos Dukterų dr-jai, Illinois Gydytojų Pagelbinio Vieneto Stipendijų Fondui ir labdarai.

Ačiū karsto nešėjams ir solistams Pr. Ragienei ir R. Strimaičiui už giedojimą bažnyčioje.

Nuoširdžiausiai dėkojame laidotuvių direktoriui p. A. Phillips už jautrų mums patarnavimą.

Visiems ir visiems nuoširdžiausias ačiū!

Su dideliu liūdesiu:

Žmona, dukros, sūnus, žentai, marti ir anūkai.

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS:
2533 West 71st Street Tel. 476 - 2345
1410 So. 50th Ave., Cicero Tel. TO 3-2108--09
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

Brangiam broliui ir dėdei

A. † A.
JUOZUI ŠUOPIUI

Lietuvoje mirus, VINCĄ ŠUOPĮ, ANTOSĘ ŠUOPIENĘ ir INŽ. VYTĄ ŠUOPĮ su šeima nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

MARJONA VIZGIRDIENĖ
JULĖ JAKIENĖ
ALBINA STYRIENĖ SU ŠEIMA
ZOSĖ RIČKIENĖ SU ŠEIMA
JONAS, JUOZAS ir JUSTINAS VIZGIRDAI SU ŠEIMOMIS

IŠSIRINKITE DABAR — MOKĖKITE VĖLIAU
PETER TROOST MONUMENT COMPANY
6440 S. Pulaski Road, Chicago, Ill. 60629
JOHN W. PACHANKIS (Patch)
Vice-prezidentas
Tel.: 585-0242; 585-0243

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

LACKAWICZ IR SŪNŲS
2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213
2314 W. 23rd PLACE Tel. VIrginia 7-6672

PETRAS BIELIONAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

POVILAS J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

JURGIS F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-1139

VASAITIS — BUTKUS
1446 S. 50th AVE. CICERO, ILL. Tel. OLympic 2-1003

LAWN FUNERAL HOME
Sigmund J. Sutkus
7909 STATE RD., OAKLAWN, ILL. Tel. 636-2320

Perskaitę Draugą, duokite kitiems pasiskaityti

APLINK MUS

× **Lietuvių Katalikų Susivienijimo 100 kuopos narių dėmesiui.** Kadangi kuopos sekretorius, Ignas Sakalas, 7356 S. Campbell Avenue, Chicago, Illinois 60629, jau trečias mėnuo kaip serga,, todėl visi nariai, kuriuos jis mokesčius kontaktavo asmeniškai, telefonu ar laišku, prašomi savo mokesčius asmeniai atvežti į namus arba siųsti paštu kartu su knygute. Čekius arba "Money Order" rašyti Lithuania Catholic Alliance. Mokesčius įtraukus, knygutė bus gražinta atgal.

× **Kun. M. Krupavičius,** vieton Velykų sveikinimų "Lietuvos Pajūriui" paaukojo 10 dolerių.

× **Izida Petravičiūtė,** dail. Vikt. Petravičiaus duktė, šiuo metu mokytojaujanti vienoje Los Angeles, Calif. gimnazijoje, Velykų švenčių proga atskrido pas tėvus į Chicagą ir lanko savo pažįstamus.

× **Dail. Adomas Varnas,** apie kurio 90 m. amžiaus sukaktį plačiai buvo "Drauge" ir kitoje spaudoje rašyta, susilaukė daug sveikinimų, net ir iš Lietuvos. Vienas jo buvęs mokinys atsiuntė iš Lietuvos ypatingai meniškai paruoštą sveikinimo adresą.

× **Kun. B. Sugintas** per Balfą persiuntė 500 dol. Vasario 16-jai gimnazijai, Lietuvių fondo auką moksleiviams.

× **Šv. Jurgio** parap. bažnyčioje Velykų Prisikėlimo procesija ir šv. Mišios bus 5 val.

× **"Pats gali pasigydyti savus nervus,"** 267 Alvudo radijo paskaita šį ketvirtadienį, balandžio 3 d., 10 v. r. Sophie Barcus Radijo šeimos valandoj.

× **Frank Zogas,** Midland Savings prezidentas, Chicagoje, šiais metais garbingai įsijungė į Chicagos Liet. Operos mecenatų eiles. Naujos liet. J. Gaidelio operos pastatymo proga jis davė 100 dol. auką ir 100 dol. skelbimui programoje. (pr)

× **Kai jums deimanto prireikia,** gero laikrodžio ar žiedo, Tveras Marquette Parke teikia, duoda nuolaidas dar priedo. TVERAS JEWELRY, 2646 W. 69 Str.

Kaip geram pirkėjui dera,
Viską perka tik pas Tverą.
(sk.)

DAUG SUTAUPYSI pirkdamas Radio, Radio-Consoles, spalvotas ir kt. Televizijas, Tape Recorderiai, fonografai, patefonai, Cash Registeriai įv. skaičiavimo mašinos. RAŠOMOS mašinėlės visomis kalbomis. Katalogus ir informacijas reikalaukite: J. L. Giedraitis, 10 Barry, Dr., E. Northport, N. Y. 11731, kuris "Draugui" žinomas kaip sąžiningas asmuo. (sk.)

× **NAMAMS PIRKTI PASKOLOS** duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais.

Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road. Telefonas VI 7-7747. (sk.)

× **Didelė 500 vietų salė** ir keturios mažesnės salės vestuvėms bei įvairiems baliams. Taip pat patalpos konferencijoms ir suvažiavimams. Kreiptis į Lito Bendrovės administruojamą O'HARE CONGRESS INN, 3010 N. Mannheim Rd., Franklin Park,, Illinois 60131. Tel.: 455-4300. (sk.)

× **Mečys Šimkus,** teisininkas, tiksliai, tvarkingai ir greitai užpildo įvairius INCOME TAX blankus. Kreiptis **4259 S. Maplewood. CL 4-7450** arba **YA 7-2046** (sk.)

× **Dr. Vl. Šimaitis apskaičiuoja paj. mokesčius** — income tax lietuviams, informuoja apie namų pirkimą — pardavimą, paskolas ir kt. **2737 W. 43 St., CL 4-2390.** (sk.)

× **"Aurora Beacon News",** dienraštis, kovo 25 d. įsidėjo straipsnį apie komunistų paverg tasias tautas, išvardindamas apie 20 pavergtų tautų, tarp jų ir Lietuvą.

× **"Draugo" skaitytojai** remia savo dienraštį. Pratęsdami prenumeratą aukojo: po 3 dol. - V. Ploplys, L. Kupcikevičius, Ben. Dunda, Z. Petreikis; po 2 dol - R. Chesonis, Magdalena Vasiliauskas, Al. Mantautas, po 1 dol. A. Mozeris, Ona Algminas, J. Paškevičius, P. Norušis. Visiems nuoširdus ačiū.

× **Lietuvių Fondo vakarienė.** Įvyks š. m. gegužės 25 d. Chicagoje, Jaunimo Centre. Bus meninė programa. Vakarienės proga visi įstoję į LF narius ir LF nariai, padidinę savo įnašus nemažiau šimtinės, bus pristatyti ir pagerbti kaipo kovotojai už lietuvybę ir mūsų tautos gyvybę. Vakarienei registruotis ir įnašus įteikti galima LF būstinėje, 6643 S. Maplewood Ave., Chicago, Ill 60629, telefonas 778-2858 arba savo apylinkės LF vajaus komitete bei pas LF įgaliotinį. (pr.)

× **Juozas J. Staugas,** detroitiškis visuomenės veikėjas, atnaujindamas prenumeratą parėmė "Draugą" 5 dol. auka. Dėkojame.

× **Marija ir dr. Norbert Weber,** gyv. Chicagoje, liet. operos "Dana" pastatymui paaukojo 25 dol. (pr.)

× **Neries vyrų krepšinio** komanda primena, kad metiniai Velykų šokiai prasideda 6 v. v. balandžio 6 d. Jono Stankūno salėje 6555 So. Kedzie ave. Atsilankę ne tik pasilinksminsite, bet kartu paremsite gerą darbą lietuvių sporto veikla. (pr.)

Vėliavų nuleidimas paskutinę dieną Putnamo mergaičių stovykloje. Nuotr. V. Maželio

L. N. Fondo leidinio "Lithuania" pristatyme New-Yorke, kovo 23 d., kalba Vliko pirm. dr. J. K. Valiūnas, greta gen. kons. A. Simutis, L.N.F. pirm. Em. Čekienė, prof. J. Jakštas. Nuotr. V. Gruzdžio

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBĖSE

— **Birutė ir Povilas Čečkai,** gyv. Detroite, išvyko atostogų. Atostogas žada praleisti Meksikoje, o paskiau dar aplankys Kalifornijoje gyvenančius savo gimines. Į Detroitą grįš balandžio 12 d.

— **Lietuviškuoju kryžium,** pastatytu mūsų bendradarbio Daumanto Čibo sodyboje (jo pa ties drožiniai ir darbas) prie Vista vietovės, Kalifornijos kalnų srityje netoli Meksikos sienos, domisi ne tik apylinkės, bet ir tolimesni gyventojai. Vieną dieną nelauktai pas Čibus atvažiavo "Escondido" dienraščio atstovai ir nufotografavo šį paminklą, žadėdami nuotrauką įdėti į velykinį numerį. Šia proga kraštotyrininkas D. Čibas redakcijos atstovus supažindino su lietuviškais kryžiais, parodydamas eilę liet. kryžių nuotraukų, jų tarpe ir dail. Adomo Varno lietuviškų kryžių albumą.

—**L. K. Mokslo Akademijos Daytono, Ohio Židinio** susirinkime, dr. Edmundo Drukteinio namuose, kovo 23 d. paskaitą apie maldas skaitė kun. dr. Titas Narbutas. Išdėsčius apie eucharistinių maldų kilmę, jų sąstatą, naujas įvestąsias maldas ir jų vertimą į lietuvių kalbą, daugelis dalyvių dalyvavo diskusijose pirmininkaujant židinio pirmininkui dr. Drukteiniui. Išrinkta nauja židinio valdyba: pirm. dr. Romas Gineitis, iždin. Aldona Drukteinienė, sekr. kun. Titas Narbutas. Susirinkime dalyvavo ir svečių: mons. L. Gižinskas iš Detroito, dr. R. Šilbajoris su žmona iš Columbus, Ohio, J. Kregždė, su žmona ir M. J. Liaubienė iš Cincinnati Ohio, ir k. Albinas Liauba prisirašė prie Židinio narių. Šeimininkai dr. Edmundas ir Aldona Drukteiniai visus susirinkimo dalyvius pavaišino.

— **Kun. Fabijonas Kireilis** laikė pamokslus lietuviškai Daytono Šv. Kryžiaus lietuvių parapijos 40 val. atlaiduose.

— **Prel. L. Gižinskas** viešėjo Daytone ir du sekmadienius atlaikė lietuviams pamaldas pasakydamas reikšmingus pamokslus.

— **Jonas Jaškauskas,** Daytono lietuvių kolonijos korespondentas, yra susirgęs ir paguldytas Šv. Elžbietos ligoninėj dr. R. Gineičio priežiuroj. J. Jaškausko apysaka "Lemtingos dienos" dabar spausdinama "Darbininke. Tikimasi, kad ta apysaka bus išleista knyga.

— **Šv. Kryžiaus lietuvių parapijos bažnyčia,** Daytone kuri sausio mėn. buvo kiek nukentėjusi dėl įvykusio apatiniame kambaryje gaisro, dabar iš naujo perdažyta.

— **Romoj leidžiamoj** Elta-Press (italų kalba) vasario mėnesio laidoje tarp kitų dalykų rašė, kad Izraelio valstybė išlei do pašto ženklą pagerbti įžymiam praėjusio šimtmečio žydų rašytojui Abraomui Mapu. 1967 metais suejo 100 metų nuo jo mirties. Ryšium su tuo pagerbimu Elta-Press informavo italų spaudą, kad A. Mapu buvo gimęs Kaune (Vilijampolėje, 1808 metais) ir visą amžių gyveno Lietuvoj. Jis yra laikomas hebrajų kalba rašytų romanų pradininkas. Rašė apie Palestiną senovėj, nors nebuvo nei savo laikų Palestinos matęs, todėl ir jo aprašytieji gamtovaizdžiai ,žinovų nuomone, daug panašesni į Lietuvos gamtovaizdžius ,nei Palestinos. Tai vienintelis Lietuvos atspindys jo raštuose. Tiesiogiai to rašytojo dėmesys Lietuvos nepalietė. Tačiau Lietuvoj, nepriklausomybės laikais, viena Kauno senamiesčio gatvė buvo pavadinta Mapu vardu. **(Elta)**

NEMINI APRILINIŲ ANEKDOTŲ SAVO NAMUOSE

Prieš 10 metų John Shimkus, 1758 Wilmot ave., manė, kad gydytojas bando jam iškirsti aprilinį šposą pranešdamas, jog Shimkaus žmona jam pagimdė trejetuką. Šposo nebūta, bet nuo to laiko Shimkų namuose neleidžiama poryti aprilinių anekdotų.

PAVOGĖ RETĄ PAUKŠTĮ

Trys jauni vyrukai iš Lincoln Parko paukštyno pavogė retą Toucan paukštį, kurį vėliau už $22 pardavė Studio Pet krautuvės savininkui Erling Kjalland, 1738 Sedgwick st. Savininkas įtarė, kad čia kas negero, ir pasitaręs su policija grąžino paukštį į Lincoln Parką.

— Pagal 20ąjį JAV-ių konstitucijos priedą, priimtą 1933 m., naujai išrinkto prezidento kadencija prasideda sausio 20 d., jam maždaug 12-tą val. sudėjus priesaiką.

VOKIETIJOJ

— **Miesau mieste** iniciatyvos atgaivinti nebeveikiančią LB apylinkę ėmėsi Juozas Venys. Jo pastangos davė gražius vaisius. Vasario 16 įvyko atsteigiamasis Miesau apylinkės narių susirinkimas. Valdybos pirmininku išrinktas dr. med. J. Gurklevičius, sekretorium — J. Venys, kontrolės komisijon — E. Margis ir Kl. Žakis. Iš susirinkime dalyvavusių svečių pora asmenų įstojo bendruomenėn. Nutarta sustiprinti narių verbavimą, remti Liet. Raud. kryžiaus veiklą.

— **Bad Cannstatt** įvyko visuotinis Stuttgarto LB apylinkės narių susirinkimas, kuriame išrinkta nauja valdyba: pirmininkas K. Šimanauskas, sekretorė J. Krasnauskienė ir kasininkė M. Lėmanienė. Į Kontrolės komisiją išrinkti Al. Šukys ir J. Gasiūnas.

— **Darmstadte** visuotinis LB apylinkės narių susirinkimas išrinko naują valdybą: pirm. Arminas Lipschies, sekretorius J. Marčiukaitis ir iždininkas A. Mažeika. Į Kontrolės komisiją išrinkti E. Kasperavičius ir Albertas Lipschies.

— **Hannover** visuotinis narių susirinkimas perrinko apyl. valdybą: pirm. J. Jakobas, sekr. K. Vilkaitis, iždininkė A. Vilke ir revizorius V. Schukys, Kultūros vadovu tapo M. Vilke. Apylinkės valdyba žada pasistengti padidinti savo narių skaičių.

— **Huettenfeldo** apylinkės metinis narių susirinkimas įvyko kovo 23 d. Jam pirmininkavo J. Lukošius, sekretoriavo abiturientas A. Juodzevičius. Iš valdybos pirmininko mokyt. Antanaičio ir sekret. — iždininko kun. Riaubūno pateiktos veiklos apyskaitos paaiškėjo, kad apylinkei priklauso 37 nariai. Tuo būdu metų bėgyje narių skaičius beveik padvigubėjo, pilnai atliktas persiorganizavimas pagal naują VLB statutą. Įsijungė naujų narių, ypač jaunimo. Sklandžiai pravesti rinkimai į Kr. Tarybą, pagyvinta kultūrinė veikla iškylomis į teatrą ir Frankfurto knygos mugę, rūpintasi sergančiais tautiečiais. Susirinkimas nutarė savo apylinkę pavadinti Romuvos vardu. Naujoji valdyba išrinkta iš trijų asmenų, visų mokytojų — Sal. Antanaičio, A. Veršelio ,senj. ir kun. J. Riaubūno. Į Kontrolės komisiją perrinkti I Krivickienė ir V. Bartusevičius. Po susirinkimo buvo parodytas kultūrinis filmas.

— **Mitlosheim (Saar)** — vokiečių pradž. mokyklos mokytojas Bueschfelde ir PLB Saaro krašto apylinkės pirmininkas Algirdas Palavinskas išlaikė antruosius valstybinius egzaminus. Jis paliko ir toliau dirbti toje pačioje mokykloje.

LMKF Chicagos klubas įteikė Balzeko lietuvių kultūros muziejui pagalvėlę (nuosav. Z. Juškevičienės), kurios audinys yra apie 200 metų senumo. Iš k.: pirm. M. Krauchunienė, M. Peteraitienė, A. Zunas ir Z. Juškevičienė. Nuotr. Balzeko

CHICAGOS ŽINIOS

PAGAVO DIDELĮ UPĖTAKĮ

Teisėjas Ray Berg buvo išvykęs atostogų į Lake of the Woods, Ontario, Kanadoje. Žuvaudamas pro ledą pagavo 33 svarų upėtakį. Su savo sūnumi turėjo padidinti lėde skylę, kad galėtų žuvį ištraukti.

ŠUNŲ PARODA

Amerikos didžiausia šunų paroda vyks bal. 5—6 d. International amfiteatro patalpose. Parodoje bus išstatyta 115-ka rūšių 3,405 šunų.

LEDO RUTULIO SEZONAS UŽSIBAIGĖ

Chicago Black Hawks ledo rutulio profesionalinis ratelis užbaigė sezoną rytų divizijos lygoje šeštoje ir pačioje paskutinėje vietoje. Ratelis per 11-ką metų nėra turėjęs tokio prasto sezono.

HELIKOPTERIAI IR LIGONINĖS

Chicagos gaisrininkai naudoja keturis helikopterius, kuriais labai greitai gali pristatyti sužeistuosius į ligonines. Šiomis dienomis gaisrininkai veda derybas su 14-ka ligoninių, prie kurių norima patogiai įrengti nusileidimo centrus. Helikopteriai bazuojami Meigs ir Midway aerodromuose.

SPROGIMAS BALDŲ KRAUTUVĖJE

Sprogimas ir jį sekęs gaisras sudarė apie $95,000 nuostolių Werner baldų krautuvėje 2234 W. 95 st. Gaisrininkų inspektoriai tikrina ar čia nebūta padegėjo darbas, nes metų bėgyje jau trečią kartą toje krautuvėje kilo gaisrai.

Kur atostogausime!

Jau pats laikas galutinai sudaryti planus šių metų atostogoms. Ar jau suradote tinkamą vietą, palankias sąlygas ir gerą laiką, kad galėtumėt visa šeima su draugais bei pažįstamais gražioje gamtoje pailsėti, pasilinksminti ir išgirsti rimtų studijinių pranešimų?

Siūlome rimtai pasvarstyti, nuspręsti ir nelaukiant registruotis į LFB rengiamąją Bendrąją Poilsio ir studijų savaitę Damavoje Manchester, Mich. rugpiūčio mėn. 10—17 d.

Dėl platesnių informacijų prašome rašyti: **LFB Centro valdyba, 24526 Chardon Rd., Cleveland, Ohio 44143, tel. (216) 531-2190.** (pr.)

PRIESAIKA LIETUVAI ANUO METU LAISVĖS SIEKIANT

Sujudo Lietuvos gyventojai 1918 metų pabaigoj. Žodis laisvė ėjo iš lūpų į lūpas. Tačiau visi jautė, kad laisvė, kaip kokia šimtmetį laukta viešnia be aukų neateis. Ypatingai neramus buvo jaunimas. Dauguma tik dairėsi kaip ir kur. Pagaliau net tolimus kaimus pasiekė žinios, kad kviečiami vyrai į Lietuvos kariuomenės pulkus. Rinkosi visokio amžiaus, bet daugumą sudarė žaliasis jaunimas. Net gimnazijų klasės daug kur paliko apytuštės.

Tų vyrų apranga ir apsiginklavimas nekaip atrodė, nes jie atėjo iš per Lietuvą praūžusio karo griuvėsių. Bet jų pasiryžimas buvo didelis. 1919 m. vasario pradžioj Lietuvos laukuose skambėjo šūviai, vejant lauk besiveržiančius atėjūnus. Juo priešas atkakliau veržėsi, juo Lietuvos kariuomenės pulkai gausėjo ir stiprėjo.

Kiekvienas savanoris išeidamas išsinešė savo širdyje priesaiką prisikeliančiai Lietuvai. Tačiau apsitvarkę daliniai prašė ir Dievo palaimos. 1919 m. gegužės 11 d. rytas buvo šiltas ir gražus. Pavasariu dvelkė Nemuno šlaitai. Aukštosios Panemunės ir kitų vietų kareivinių aikštėse rikiavosi jaunutės Lietuvos kariuomenės daliniai. Suskambėjo maršų dainos ir per senutį Kauną būriai vyrų nužygiavo į Rotušės aikštę. Turbūt, tik kunigaikščių laikais Kauną buvo sveikinę Lietuvos karių pulkai. Šį kartą prisikeliančios Lietuvos kariai čia atėjo paprašyti savo žygiams Dangaus palaimos ir prieš Dievą duoti tėvynei priesaiką.

Pakilime prie Rotušės bokšto pamaldas laikė ir pirmąją savanorių priesaiką priėmė vysk. Pranciškus Karevičius. Kariai žinojo, kad jau daug jų draugų žuvo tėvynės kovų laukuose, bet taip pat žinojo, kad ligi pergalės dar sunkūs uždaviniai jų laukia. Jie iš širdies gilumos meldėsi: "Padėk mums, Dieve, tėvynę ginam!" Nors daug jų negrįžo iš kovų laukų, bet savo priesaiką ištesėjo. Jie atnešė Lietuvai laisvę.

Kovoms pasibaigus savanoriai sugrįžo kas prie arklo, kas į mokyklų suolus, kas prie besikūriančių įstaigų administracijos ar kūrybinio darbo. Vyskupas, vėliau arkivyskupas, Pranciškus Karevičius tapo Kūrėjų savanorių sąjungos garbės nariu.

Daug garbingų savos tautos žmonių ir įvykių prisimena kiekvienas vyresnės kartos lietuvis ir juos atatinkamai pamini. Šios reikšmingos sukakties taip pat negalima praeiti negirdomis. Šių metų gegužės 11 d., nuo tos priesaikos sueina 50 metų. Savanorių — kūrėjų sąjungos Chicagos skyrius tą dieną rengia atatinkamą paminėjimą. 11 valandą Jaunimo Centro Jezuitų koplyčioje bus pamaldos. Po pamaldų prie paminklo iškilmingas vainiko padėjimas. Pamaldose ir iškilmėse kviečiama dalyvauti lietuvių visuomenė ir organizacijos su vėliavomis. Kaip minėta, savanoriai laisvės kovų metu daugumoj buvo jauni. Todėl šioje šventėje ypatingai laukiamas jaunimas. Sunku manyti, kad ir šį kartą Lietuvai laisvę duos kas nors dykai. Tėvynės laisvės kovoms vėl bus reikalingi karžygiai. Todėl šio meto jaunimas turi perimti anų laikų savanorių dvasią ir pasiryžimą.

P. Venclova

Kūrėjų-savanorių Chicagos skyriaus Valdyba. Sėdi iš kairės: kasininkas K. Petrauskas, pirmininkas L. Balzaras; stovi: kandidatas J. Jareckas, kandidatas J. Gaidelis ir sekretorius P. Venclova. Nuotr. V. Noreikos

Aktorė Barbra Streisand, susisukusi į šiltus kailius, atvyko į Londoną, kur sukamas naujas filmas.